

Zasavski TEDNIK

Stev. 14

Trbovlje, dne 30. marca 1957

Leto X.

Izdaja: Časopisni zavod „Zasavski tednik“ Trbovlje / Brilje in odgovarja uredniški odbor / Direktor in odgovorni urednik Stane Sušter / Tiska: Mariborska tiskarna v Mariboru / Natisov uredništva in uprave: „Zasavski tednik“ Trbovlje I. Izg. revoliucije 28 (telefon 91) / Račun pri Komunalni banki Trbovlje 82-KB-10-146 / List izhaja vsako soboto / Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 din / Posamezna številka 10 din / Rokopisi morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek dopolne in jih ne vračamo

VSEM NAROČNIKOM „Zasavskega tednika“

Vsem naročnikom »Zasavskega tednika«, ki še niso poravnali naročnine za list za letošnje leto, ali pa so morda dolžni še za lansko leto, sporočamo, da bodo od 1. aprila t. l. naprej pobirali naročnino za časnik pismonoše. Položnice, ki jih bodo ti prinesli naročnikom, bodo prazne, tako da bo lahko vsakdo poravnal naročnino za pol leta, torej 200 din, kdor pa bo hotel plačati naročnino za celo leto, bo pa vpisal v položnico 400 din.

Med naročniki je tudi nekaj takih, ki dolgujejo naročnino za list še za leto 1956. Vse te smo že opozorili na to pismonoše in jih prosimo, da nam naročnino poravnajo, saj jim bomo sicer morali pošiljanje lista ustaviti. Vsi tisti naročniki pa, ki bi v času od tega opomina v listu do prihoda pismonoše naročnino za list morda poravnali že prej, naj ne bodo nevoljni, kajti uprava lista je morala pričeti s pisanjem položnic že 20. marca. Sicer pa bomo, preden bomo odposlali položnice, še enkrat pregledali kartoteko naročnikov, vendar se lahko zgodi tudi kakšna pomota, kar naj nam prizadeti oprostite.

Torej od 1. aprila t. l. dalje vas bodo obiskali na domu pismonoše in prosimo še enkrat za poravnavo naročnine.

Hkrati prosimo vse naročnike, da popravijo svoje naslove in tudi imena, če niso na najoljših pravih, da jih v kartoteki popravimo, če je to potrebno.

UPRAVA ČASOPISNEGA ZAVODA
»ZASAVSKI TEDNIK« TRBOVLJE

Zveza borcev pripravlja lepo darilo svojemu kongresu

Razgovor našega dopisnika s predsednikom okrajnega odbora Zveze borcev NOV tovarišem Ivanom Šornom-Bojanom

K tovarišu Bojanu prihajajo skoraj vsak dan člani Zveze borcev. Moram reči, da niso slabo izbrali, ko so njega izvolili za svojega predsednika. Redki so namreč, ki bi opravljali to odgovorno dolžnost tako nesebično in požrtvovalno. Vedno je pripravljen svetovati in če je treba — tudi pomagati. Bivši borci, partizanske vdove in otroci padlih borcev dobro vedo, kdo jim bo takoj pripravljen pomagati, če se bodo znašli pred težavami, ki jim ne bodo kos, ali pa, če se jim bo delala krivica. Bodimo odkriti: tudi to se — žal — še vedno dogaja. Od tistih težkih dni, ko so ti ljudje krvaveli na bojišču ali pa izgubljali može, očete in matere, smo ravno toliko odmaknjeni, da so nekateri ljudje — včasih tudi zelo odgovorni — pozabili na svoj dolg.

Ko sem obiskal tov. Šorna, da bi mi povedal nekaj o tem, kako se organizacije Zveze borcev pripravljajo za kongres, je bil pri njem star partizan, ki mu je potegoval o svojih težavah. »Ali sem zaslužil,« je začel, »da tako delajo za mano? Ze nekaj let mi obljubljajo stanovanje, pa še danes stanujem v podstrešni sobici. Dva otroka že imata tuberkulozo. Manjši še ni okužen, a se bojim, da bo kmalu... Delam v jami. Čeravno imam izpit za kopača, ne opravljam tega dela, ampak sem podrejen človeku, ki se je boril proti meni. Zakaj me ne premeštiljo na drugo delo? Večkrat na dan mi je tako slabo, da se moram uesti...«

Res: ali je to zaslužil?
Ko je zapuščal Bojanovo pisarno, se je na pragu še enkrat ustavil, rekoč:
»V Zvezo borcev imam še zaupanje!«
Ne zaman.

Po tem dogodku ni bilo težko začeti z razgovorom. Tov. Bojan mi je najprej pojasnil, da je bilo tudi lani razpisano tekmovanje v znamenju priprav za kongres Zveze borcev. Ob razpisu so namreč mislili, da bo kongres že v jeseni, kar se pa ni uresničilo. Kakor je znano, bo kongres Zveze borcev v aprilu tega leta.

Takošnja pomoč pogorelcem na Senovem

Kakor smo že poročali, je pri nedavnem požaru na stanovanjski hiši rudnika Senovo prišlo večje število delavskih družin skoraj ob vse imetje. Škoda je precejšnja. Vsekakor je treba pohvaliti takošnjo pomoč rudniške uprave, ki je vsem prizadetim preskrbela zasilna stanovanja. Prav tako je občinski LO Senovo razdelil med pogorcele denarno podporo v višini do 10.000 din na družino, s katero so si prizadeali nakupiti najpotrebnejšo hrano, zlasti ker je nekaterim zgorel ves živžev za tekoči mesec in tudi ostale zaloge poljskih pridelkov.

Prav lepo se je nadalje izkazal delavski svet rudnika, ki je preko RK Senovo namenil izdaten znesek za pogorcele. Posobna komisija občinske SZDL bo skupno z Rdečim križem in komisijo članov delavskega sveta pravično razdelila ta sredstva med prizadete.

Senovčani pa so se lepo izkazali tudi v akciji RK za pomoč pogorelim družinam, saj so prispevali zanje razna oblačila itd. In tako dokazali, da so vedno pripravljene pomagati svojim soobčanom v nesreči. Vsi prizadeti so zelo hvaležni vsem lokalnim činiteljem, Rdečemu križu, senovski občini, zlasti pa delavskemu svetu rudnika, ki jim je namenil pomoč v znesku poldrug milijon dinarjev.

LEPO DARILO KONGRESU

Doseženi uspehi v času tekmovanja so najlepše darilo kongresu. Organizacije Zveze borcev so aktivno vključene v družbeno-politično življenje in so že prerasle okvir svoje organizacijske dejavnosti. Večina članov se je vključila v aktivno družbeno življenje. Izmed 5386 članov, kolikor jih štejejo vse organizacije v okraju, jih je 572 v delavskih svetih, 474 v ostalih organih družbenega upravljanja, 4488 v raznih društvih, 1679 v

družbeno življenje in bodo vedno pripravljene — enako kot so bili njihovi padli očete, ali matere — dati vse od sebe za čimprejšnjo izgradnjo boljšega in lepšega življenja.

Izmed 860 otrok padlih borcev jih živi pri materah in sorodnikih 696, medtem ko ostali živijo pri tujih ljudeh ter v internatih in v vzgojnih domovih. Lanj je bilo nadalje kar 461 otrok na letovanju. Tudi letošnje leto bo letovalo v raznih krajih naše domovine nad 4500

Predsednik OO ZB NOV Trbovlje govori na proslavi na Vrheh dne 22. julija lani ob razvitju zastave ZB NOV

Zvezi komunistov itd. V letih od 1950 do 1956 je umrlo 200 članov Zveze borcev. To nalaga organizacijam Zveze borcev in celotni družbi, da se naprej z odločno ljubeznijo skrbijo za bolne in onemogle bivše borece.

860 OTROK PADLIH BORCEV

Neprecenljiva je pomoč, ki jo nudijo organizacije Zveze borcev otrokom padlih borcev. V njihovi veliki skrbi je odsev ljubezni, ki smo jo dolžni vsi tem otrokom. Toda ni naša naloga, da vcepiljamo v njih zavest, da imajo večje pravice kot drugi otroci! Naš dolg je v tem, da jim poskušamo nadomestiti izgubljeno in da jih vzgajamo v dobre člane socialistične skupnosti, ki ne bodo vedno samo upniki, ampak se bodo danes ali jutri aktivno vključili v

Priprave za 1. maj v Vidmu Krškem

V občini Videm-Krško je prevzel občinski sindikalni svet svojo organizacijo za izvedbo praznovanja delavskega praznika 1. maja. Razna tekmovanja se bodo pričela že 1. aprila in bodo trajala ves mesec.

Aktivni, organizacije in društva bodo tekmovala med seboj v odbojki, nogometu, malem rokometu, lahki atletiki, kegljanju in šahu za naslov občinskega prvaka. Hkrati bo tekmovanje med prosvetnimi društvii in DPD »Svoboda«. Društva bodo morala povabiti članstvo, prirediti čim več samostojnih nastopov, predavanj itd. Pomerile se bodo še sindikalne podružnice v občini, katera izmed njih bo dosegla največji odstotek organiziranih članov, v redu pobrano in odvedeno članarino ter največjo udeležbo na množičnih sestankih.

Na predvečer 1. maja bo šel skozi mesto sprevod za baklado, zatem pa bo akademija na prostem, kjer bo razglas rezultatov in podelitev pokalov in diplom

Podelitev nagrad OO ZB NOV Trbovlje

V četrtek dopoldne je v prostorih OLO v Trbovljah predsednik OO ZB NOV Trbovlje, tov. Ivan Šorn-Bojan slovesno podelil nagrade vsem najboljšim občinskim in krajevnim odborom Zveze borcev.

Med občinskimi odbori je prejela prvo nagrado ZB NOV Senovo, med krajevnimi odbori pa krajevni odbor ZB iz Hrastnika. Mimo podeljenih nagrad pa so dobili nekateri krajevni odbori tudi pismana priznanja.

Okrajni odbor ZB v Trbovljah pripravlja v kratkem novo tekmovanje vseh svojih organizacij.

Najboljše v delavski svet

Sredi priprav za izvolitev novih delavskih svetov smo in — sredi priprav za I. kongres delavskih svetov Jugoslavije.

V letošnjem letu je v teku ali pripravi cela vrsta pomembnih gospodarskih ukrepov, kot so n. pr. nova delitev dohodka gospodarskih organizacij in s tem v zvezi drugačen način oblikovanja pač v podjetjih rudarstva, gradbeništva itd. Sredi priprav smo za analitično oceno delovnih mest.

Vse to pomeni začetek preloma dosedanje gospodarske prakse, tako na področju delitve dohodka kot oblikovanja plač.

Letos bodo dobile osnovne gospodarske organizacije širšo materialno osnovo, morale pa bodo seveda razširiti svoje delovanje tudi izven meja tovarniškega obzidja. Več pazljivosti

Delegati in gostje na letni skupščini Okrajne telovadne zveze Trbovlje — glej poročilo na sedmi strani

otrok. Posebna komisija že zbira potrebne podatke in pripravljajo vse potrebno za taborjenja.

Skrb Zveze borcev za otroke padlih tovarišev pa se odraža tudi v vzgoji, katere bilanca je dejstvo, da je povprečni učni uspeh teh otrok celo nekoliko boljši od učnega uspeha otrok, ki imajo starše.

IZDATNA POMOČ ONEMOGLIM IN BOLEHNIM BORCEM

Po posredovanju organizacij Zveze borcev je lani odšlo v razna zdravilišča preko 500 onemoglih in bolehnih borcev. Zveza borcev je nadalje nudila pomoč pri kvalifikaciji in prekvalifikaciji 280 borcev, pri ureditvi pokojnin in invalidnin 198 borcem, pri zaposlitvi 158 borcem in tako dalje. Stevilni borci so prejeli enkratno pomoč v skupnem znesku nekaj manj kot 2 milijona dinarjev. Borcem smo nudili pomoč tudi pri nakupu raznega materiala, kot n. pr. elektrotehničnega materiala (za elektrifikacijo), cementa itd. v znesku 1.300.000 dinarjev.

Letošnje leto je predvideno, da bo porabljeno za štipendije in podpore, za letovanje in za pomoč borcem nad 23 milijonov dinarjev.

Na koncu mi je tovariš Bojan pripovedoval tudi o spomeniški in zgodovinski dejavnosti v okviru Zveze borcev. Doslej je bilo zbrano nad 1200 življenjepisov padlih borcev, nad 1000 dokumentarnih fotografij in drugega zgodovinskega materiala. V okraju je 37 spomenikov, ki so posvečeni 504 padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Nadalje je vzidano 77 spominskih plošč, v katere je vklepano 380 imen padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Skupna vrednost spomenikov in spominskih plošč znaša več kot 35 milijonov dinarjev.

»To je,« je zaključil tovariš Bojan, »naše darilo kongresu. Tekmovanje med organizacijami Zveze borcev se bo aprila nadaljevalo v duhu zaključkov, ki bodo sprejeti na kongresu.«
F. Šetinč.

PRED KONGRESOM DELAVSKIH SVETOV

Najboljše v delavski svet

Sredi priprav za izvolitev novih delavskih svetov smo in — sredi priprav za I. kongres delavskih svetov Jugoslavije.

V letošnjem letu je v teku ali pripravi cela vrsta pomembnih gospodarskih ukrepov, kot so n. pr. nova delitev dohodka gospodarskih organizacij in s tem v zvezi drugačen način oblikovanja pač v podjetjih rudarstva, gradbeništva itd. Sredi priprav smo za analitično oceno delovnih mest.

Vse to pomeni začetek preloma dosedanje gospodarske prakse, tako na področju delitve dohodka kot oblikovanja plač.

Letos bodo dobile osnovne gospodarske organizacije širšo materialno osnovo, morale pa bodo seveda razširiti svoje delovanje tudi izven meja tovarniškega obzidja. Več pazljivosti

Vse to obeležuje letošnje volitve delavskih svetov. Od tega, kakšne ljudi bomo izvolili v delavske svete, je odvisno gospodarjenje v naprej, letos in leta naprej, saj vemo, da nam ta čas prinaša precej novosti — več pravic, pa tudi več dolžnosti.

Delegati delavskih svetov bodo lahko samo člani teh organizacij. S tem, ko torej zagotavljamo boljši sestav delavskih svetov, zagotavljamo tudi boljšo izbiro delegatov za kongres. Če ne bomo storili tega sedaj pri volitvah, če ne bomo izvolili v delavske svete res najboljše proizvajalce, ki bodo porok, da bodo ti organi dobro delovali, bomo težko izbrali delegate za kongres, in slabše

Osem in pol milijona kreditov

JE NAJELO 651 ZADRUŽNIKOVOV SPODNJEGA DELA OKRAJA SAMO DO PRVE POLOVICE TEKOČEGA MESECA PRI ZADRUŽNI HRANILNICI V BREŽICAH — SODIJO, DA BODO VSOTO NAJMANJ PODVOJILI — KAJ PA ZADRUŽNIKI ZGORNJEGA DELA OKRAJA?

Ceprav je skrajna kazalo, da se zadrudniki nič kaj ne ogrevajo za najetje kreditov, s katerimi bi nakupili potrebna umetna gnojila in druge pripomočke za dvig proizvodnje, je sedaj bistveno drugače.

V prvi vrsti gre priznanje upravnim vodstvom kmetijskih zadrug, ki so se temeljito lotila pojasnjevanja. Z zadrudniki so imeli zletati v spodnjih krajih vrsto sestankov in jim povedali, da je tak način kreditiranja precej ugoden, ker jim ne bo treba na jesen vračati v denarju, pač pa s pridejki.

Kot rečeno, odziv sprva ni bil kdovekak ugoden, zdaj pa je vse več zadrudnikov, ki se poslužuje teh ugodnosti.

Tako je bila do prve polovice tekočega meseca v zadrudni hranilnici v Brežicah sklenjena že vrsta kreditnih pogodb v vrednosti nad osem in pol milijonov dinarjev.

Kmetijska zadruga v Pisceah je do tega časa najela že nad tri milijone din kreditov. Ugodnosti se je poslužilo 207 zadrudnikov.

Na drugem mestu so zadrudniki iz Sevnice, ki so najeli 709 tisoč 114 dinarjev kredita, njim sledi zadrudniki iz Artič z največjim posojilom v znesku 617.465 dinarjev, potem zadrudniki iz Vidma-Krškega levj breg, zadrudniki iz Tržiča, Globokoga, Brežic, Sentjanža, Dobove, Kappel in Rake.

Skupno je vzejo kredit 651 zadrudnikov. Ni pa med njim nobenega iz bivšega trbovljskega okraja. Videti je, da upravna vodstva teh zadrug niso dovolj prepričevalno obrazložila svojim zadrudnikom pomen tega

Srednje tehnična šola v Vidmu-Krškem?

Zadnje mesece so precej razpravljali o ustanovitvi višje gimnazije v Vidmu-Krškem. Na podlagi teh razprav so se začeli zastopniki občine in SZDL zanimati pri OLO Trbovlje in Svetu za šolstvo LRS v Ljubljani, kakšne so možnosti za ustanovitev in obstoj te ustanove.

Po daljši razpravi v Ljubljani so končno ugotovili, da bi zaradi reforme šolstva in bližnje višje gimnazije v Brežicah ne imelo smisla ustanoviti ta zavod, marveč so nasvetovali ustanovitev srednje tehnične šole v tem kraju.

Pomembnost te nove šole je velika, zlasti zato, ker se v Vidmu-Krškem vedno bolj razvija industrija in s tem tudi večja število industrijskih delavcev. Poleg tega je tudi na Senovem okrog 1800 delavcev, ki bi prav radi dali svoje otroke v to šolo. Samo v bližnjih gimnazijah je 1728 dijakov, od katerih bi se gotovo del odločil za srednje tehnično šolo, ki bi sedaj imela elektro- in strojni oddelek. Vprašanje dotoka dijakov na splošno ne bi bilo pereče, ker bi v to šolo prihajali učenci tudi iz ostalih krajev Slovenije. Znano je, da se je v lanskem letu vpisalo na ljubljansko srednje tehnično šolo okrog 600 dijakov, od katerih je bilo sprejetih le nekaj nad 200. Vse to dokazuje, da je težnja po omenjeni šoli vedno večja.

Tudi prostori za predavanja so na razpolago v sedanjem poslopju nižje gimnazije Vidmu-Krško, kjer imajo sedaj vsi oddelki dopoldanski pouk. S preselitvijo nekaterih prosvetnih delavcev iz te zgradbe bi pridobili še nekaj učilnic. Tako bi imeli skupno 17 učilnic in 4 kabinete, kar bi zadostovalo za bodočo osemletno in srednjo tehnično šolo. Nekoliko težje bi bilo z delavnici. Tovarna celuloze in papirja bo po vsej verjetnosti rada dala na razpolago nekatere delavnice, kjer naj bi se prva leta usposabljali bodoči tehniki.

Kadrovska vprašanja bi rešili na ta način, da bi nastavili direktorja šole, ostali pa bi lahko poučevali honorarno inženirji iz roto tovarne oziroma iz brštanjske termoelektrarne in še profesorji iz sedanje nižje gimnazije.

Iz navedenega sledi, da so dani vsi pogoji za ustanovitev srednje tehnične šole v Vidmu-Krškem, seveda, če bodo imeli šinitelji in strokovnjaki zadostno razumevanje. Upajo, da o tudi okrajni ljudski odbor to željo podpri s polnim razumevanjem, tako da bi s poukom lahko pričeli že to sen.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Več pazljivosti pri čiščenju gozdov

TA MESEC JE BILO PO OKRAJU KAKIH 15 GOZDNIH POZAROV — SKUPNOST JE BILA OŠKODOVANA ZA VEČ STO TISOČAKOV — NAJUJE PA JE TO, DA SO KMETOVALCI SAMI ZAKRIVILI OMENJENO ŠKODO — ZGORELA SO TU DI GOSPODARSKA IN STANOVANJSKA POSLOPIJA ZARADI NEPAZLJIVOSTI

Dne 14. marca je začel goreti gozd na površini 5 ha na Dolu pri Hraštniku. Kmetiči sta pospravljali in čistili navlako in nato vse skupaj zažgali. Ker je pihal veter, se je požar naglo razširil. Škoda, ki še ni ugotovljena, je precejšnja, če pa bi gasilci, ki so kmalu pritekli na kraj nesreče, ne uspeli požara lokalizirati, bi bila škoda še večja.

Dne 15. marca je začel goreti gozd v Praprečah. Pogorelo je okrog 70 arov gozdne površine. Škoda znaša približno 80.000 dinarjev. Če bi gasilci prišli prepozno, bi bila škoda znatno večja. Vzrok: lastnica je zažgala trebež, in ker je pihal veter, se je gozd vnel.

Dne 12. marca je začel goreti gozd na hribu nad Brestanico. Zgorelo je najmanj 2 ha gozda. Škoda znaša približno 80.000 dinarjev. Če bi gasilci prišli prepozno, bi bila škoda znatno večja. Vzrok: lastnica je zažgala trebež, in ker je pihal veter, se je gozd vnel.

Istega dne je gorel gozd spet v Hraštniku. Kmet je čistil gozd in zažgal trebež. Požar se je razširil na 2 ha gozdne površine. Bila je nevarnost, da se bodo vnele še štiri stanovanjske hiše v neposredni bližini. Tudi tokrat so gasilci uspešno posestvali.

Z OBČNEGA ZBORA KZ NA DOLU PRI HRAŠTNIKU

Začrtane naloge niso neizvedljive

Največje pozornosti vreden je bodoči investicijski in gospodarski program Kmetijske zadruge na Dolu pri Hraštniku. Zastavljene naloge niso neizvedljive, če bodo, kot smo zapisali uvodoma, vsi zadržniki pomagal pri uresničitvi teh načrtov.

Med drugim bodo zgradili skladišče s kapaciteto 5 vagonov blaga, nadalje skladišče na Mamem, uredili mlekarino na Dolu in nakup. potrebno opravilo. Nič manj važno delo ne bo tudi okrog skupinskega zavarovanja — zadržnikov, za kar je precej zahvalna. Organizirali bodo tudi kmetijsko razstavo, va večjo strokovnost pa priredili kakih 15 strokovnih in drugih predavanj in seminarjev. To je kajpak le delni program. Mimo tega bodo nadaljevali z razpisno oddajo pašnikov, povečali oziroma razširili odkup mleka, tako da bo hraštniška dolina bolje preskrbljena z mlekom.

Lani so dogradili stajo za 50 glav živine. Lotili pa so se tudi dela, ki je v mnogih združbah šele v povojih. Namreč: s temeljitim pojasnjenjem je upravno vodstvo uspelo zainteresirati zadržnike, da so kolektivno zavarovali živino. Danes je to delo opravljeno stododstotno.

Lani je zadruga dosegla nič manj kot 351.028 din dobička. To je kar lep uspeh in zadržniki so na občnem zboru del teh sredstev namenili za razno investicijsko dejavnost.

Čeprav pospeševalni odseki niso mogli pokazati kakih vidnejših uspehov, je vseeno videti, da se dejavnost le-teh nenehno izboljšuje in je pričakovati, da bodo vsi brez izjeme tudi v letošnjem letu z zadovoljstvom opravljali začrtane naloge.

Dobro dela hranilni odsek. Zadržniki so varčni in svoje prihranke pridno vlagajo pri združni hranilnici v Brežicah. Doselej so vložili nekaj nad milijon dinarjev.

Osem in pol milijona din kreditov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Povprašali smo direktorja brežiške zadrugne hranilnice, kakšne uspehe je pričakovati od doseganja in morda bodočega sklepanja kreditnih pogodb.

Po našem mnenju, je odgovoril tov. direktor, pričakujemo znaten dvig kmetijske proizvodnje, ker bodo zadržniki z najetimi krediti v prvi vrsti nakupili znatno več umetnih gnojil, ki jih zemlja nujno potrebuje. Vedeti je treba, da smo v laskem letu znatno zmanjšali porabo teh gnojil, zagledali pa morda letos številka znatno porasla, kar bo nedvomno pozitivno vplivalo na dvig kmetijskih pridelkov.

Čudno se nam zdi ob vseh požarih le to da lastniki gozdov in gospodarskih poslopij še do danes niso spoznali, kakšni nevarnosti izpostavljajo svoje imetje, če zažigajo trebež in drugo navlako ob vetrovnem vremenu, kakršnega smo imeli domala ves marec. Izgleda, da niso mnogi opomini po tisku in radiu, kakor po gasilcih nič zalegli. Ob teh požarih so bila večkrat izpostavljena tudi stanovanjska poslopja. Da ne govorimo o zadnjem dogodku v Sremiču, kjer so pepel prenašali kar v listnik. Seveda niso prizadeti samo pogorelci, marveč vsa naša skupnost. Toliko govorimo o čuvanju in negi gozdov, pa jih mnogi kmetje na ta način uničujejo. In kolikšna bi bila škoda, če bi v malone vseh primerih uspešno ne posestvali gasilci. Razmišljanje o tem prepuščamo vsem tistim, ki so zakrivali požare.

Ali pa tale: 18. marca je začela goreti stanovanjska hiša v Gorah, last Lojza Pikla. Zgorela je streha in ostrešje, ker so gasilci preprečili nadaljnje divjanje ognja. Požar je nastal zaradi saj.

18. marca je začelo goreti gospodarsko poslopje in hiša Matije Povha v Smrečecu pri Raki. Škoda znaša najmanj 150 tisoč din.

4. marca je zgorelo stanovanjsko poslopje Mihaela Glasa iz Sremič pri Krškem. Škoda: milijon dinarjev. Razširitev požara je onemogočila intervencija gasilcev. Požar je nastal zato, ker so odlagali pepel v listnik.

Občinski sindikatski svet v Trbovljah je že na svoji zadnji seji formalni skupni politični in oblastni štab, ki bo spremljal vso dejavnost sindikalnih in drugih organizacij v pripravah in v izvedbi volitev in ki bo nudil vso pomoč delavskim svetom in sindikatom za čim uspešnejšo izvedbo volitev.

V tej zadevi so bila na občinskem sindikalnem svetu posvetovanja s predsedniki delavskih svetov, predsedniki sindikalnih

podružnic, sekretarji občinskega odbora ZK in upravniki oz. tajniki podjetij in sicer po industrijskih panogah. Tako posvetovanje je bilo posebej za večja podjetja, ki sestavljajo panoge industrije, gradbeništva in elektrogospodarstva. Za podjetja izpod 30 zaposlenih je bilo posebno posvetovanje, kajti leta volijo le svoj upravni odbor in predsednika delavskega sveta, ravno tako je bilo posvetovanje za vsa ostala podjetja z nad 30 zaposlenimi.

Na posvetovanjih je bilo govora o tehničnih pripravah, kadrovske izbiri ljudi, ki naj temelj na vključitvi čim večjega števila mladih delavcev in žena in na kandidiranju prav tistih, ki kažejo zanimanje za družbeno delo in ki niso preobloženi z množico drugih funkcij in dolžnosti. Prav poseben poudarek pa je bil naglasen glede potrebe temeljite sestave poročil DS, ki naj analizirajo delo organov upravljanja v podjetjih, jasno njih razčistijo in analizirajo njihove družbene pravice in dolžnosti, temeljito proučijo dejavnost organov upravljanja, pri tem pa tudi ugotovijo posamezne možnosti za pospešitev procesa za povečanje ekonomske baze in razvijajo akcijo za demokratizacijo sistema upravljanja v določeni gospodarski organizaciji.

Poleg tega naj bi ob pripravah za volitve delavskih svetov proučili oblike shajanja oz. posvetovanj delavskih svetov v okviru občine.

V predvolilni dejavnosti bodo tudi mladinske organizacije po tovarnah pripravile posebna zborovanja.

A. K.

Priloge za volitve v DS v hrastniški Steklarni

Sindikatska podružnica v hrastniški steklarni je že izvršila vse priloge za volitve v delavske svete. Kandidatna lista je že sestavljena in bodo o njej razpravljali že v prihodnih dneh. — Ravno tako se sindikalna podružnica

priljublja za proslavo 50-letnice sindikalnega dela v tovarni. Proslava bodo povežali s športnim dnevom »Bratstva in otvoritvijo gasilskega doma. Ta slovesnost bo 30. junija t. l.

Predsednik OLO: Martin Gosak, i. r.

Trbovlje, dne 25. marca 1957.

Po 112. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih je dolžnost odbornika, da se seje udeleži, oziroma v primeru bolezni ali najne zahtevnosti pošlje pismeno opravičilo.

Trbovlje, dne 25. marca 1957.

Ob Sueškem prekopu

Dan, ko bodo odprli Sueški prekop za normalno plobo, se bliža, z njim vred pa raste tudi zanimanje za to pomembno mednarodno pot. Zanj so Angličani in Francozi tvegali celo odprto agresijo na Egipt, pravi zahodni krogi, četudi jim je predvsem šlo za to, da bi spodnesli predsednika Nasera.

Hoteli so pač izsiliti mednarodno upravo in mednarodno nadzorstvo nad njo, ker se drugače niso mogli več vrniti — na stari položaj.

Srednji vzhod sili potemtakem še vedno v osredlje. Enote Združenih narodov so sicer zaposledle egiptovsko-izraelsko obmejno črto, toda zadržujejo se

stavniki ni pomenil le o razmejitvi čet Združenih narodov in o njihovi nalogi (po sklepu OZN ne sme ničesar ukreniti brez soglasja egiptovske vlade), temveč tudi o obeh mednarodnih poteh. Kot kaže, je egiptovska odločnost vplivala na glavna tajnika tako, da bi bilo po njegovi sodbi najbolje vprašati

mednarodno sodišče pravice v Haagu za mnenje.

Pred nedavnim je Saudska Arabija sporočila ameriški vladi, da ne bo nikdar dopustila, da bi izraelske ladje plule po »njenih ozemelskih vodah«. Pri tem je mislila Akabski zaliv, na katerega poleg Izraela meje že Saudska Arabija, Jordanija in Egipt. Tega mnenja so tudi ostali Arabci. Toda kralj Saud je v svojem sporočilu šel še dalje. Dejal je, da njegova država ne more priznati Sueškogo prekopa za navadno mednarodno pot, ker se ob njegovem podaljšku, Rdečem

morju, širijo »muslimanska svetla mesta«.

Politično-strateškimi razlogom, ki jih v svetu še danes nekeje priznavajo, se pridružujejo še verski predsodki, ki seveda mečejo žalostno luč na avtorja in njegove nazore o vlogi vere. Egipt sicer na take »razloge« ni reagiral, toda zehodnemu svetu je tudi tak namig dovolj, da lahko spet prične napadati »vse muslimanske načrte egiptovskega bloka«, to je Egipta, Saudske Arabije, Sirije in Jordanije.

Dejstva, da je Sueški prekop mednarodna pot, ne more nihče zanikati. Prav tako je le težko mimo resnice, da Izrael kot država obstaja, saj ga je priznala Organizacija Združenih narodov. Če se egiptovska vlada sklicuje na to, da je v vojnem stanju z njim in da mu potemtakem ne more nuditi istega gostoljubja kot ostelim deželam sveta, pri tem pa ne namerava (ali celo noče) podpisati — podobno kakor ostale arabske države — mirovne pogodbe nastane kajpada položaj, ki bo vedno dvigal mnogo prahu.

Glavni tajnik Hammarskjöld v tem pogledu ni uspel.

(Konec na 8. strani)

Ob Sueškem prekopu

Dan, ko bodo odprli Sueški prekop za normalno plobo, se bliža, z njim vred pa raste tudi zanimanje za to pomembno mednarodno pot. Zanj so Angličani in Francozi tvegali celo odprto agresijo na Egipt, pravi zahodni krogi, četudi jim je predvsem šlo za to, da bi spodnesli predsednika Nasera.

Najboljše v delavski svet

(Nadaljevanje s 1. strani) bomo gospodarili, kot pa si obetamo.

Če torej stvari tako postavimo, če jih tako razumemo, potem nam bo jasno, da pri volitvah ne gre samo za opravljanje nekaterih formalnosti, za golo izvolitev, temveč za več — za mobilizacijo vseh čimteljev v gospodarskih organizacijah, za to, da se vsi skupaj zavzemamo za smotrno gospodarjenje. To pa z drugimi besedami pomeni razčleniti dosedanje delo organov delavskega upravljanja in vodstva podjetij, se pomeniti o splošni gospodarski politiki. Na predvolilnih zborovanjih torej velja razložiti našo gospodarsko politiko, zlasti politiko investicij, ukrepov za stabilizacijo trga, za izboljšanje življenjske ravni. Dalje velja seznaniti kolektiv z delom organov upravljanja v pretečeni dobi, tako da bo sleherni član kolektiva poznal in razumel probleme svojega podjetja, to je nagrajevanju po učinku, normiranju del, normi in cenikih in premijskemu sistemu.

PRIPRAVE ZA VOLITVE V DELAVSKE SVETE IN UPRAVNE ODBORE

V Trbovljah so dobro začeli

VOLITVE V DELAVSKE SVETE JE RAZPISAL REPUBLIKI IZVRŠNI SVET KONEC MESECA FEBRUARJA. KAKOR PREJSNJA LETA, TAKO JE TUDI LETOS OBCINSKI SINDIKALNI SVET V TRBOVLJAH IZDELAL AKCIJSKI PROGRAM ZA ČIMVEČJO IN ČIMBOLJŠO PREDVOLILNO KAMPANJO IN USPEŠNO IZVEDBO VOLITEV.

Občinski sindikatski svet v Trbovljah je že na svoji zadnji seji formalni skupni politični in oblastni štab, ki bo spremljal vso dejavnost sindikalnih in drugih organizacij v pripravah in v izvedbi volitev in ki bo nudil vso pomoč delavskim svetom in sindikatom za čim uspešnejšo izvedbo volitev.

V tej zadevi so bila na občinskem sindikalnem svetu posvetovanja s predsedniki delavskih svetov, predsedniki sindikalnih

podružnic, sekretarji občinskega odbora ZK in upravniki oz. tajniki podjetij in sicer po industrijskih panogah. Tako posvetovanje je bilo posebej za večja podjetja, ki sestavljajo panoge industrije, gradbeništva in elektrogospodarstva. Za podjetja izpod 30 zaposlenih je bilo posebno posvetovanje, kajti leta volijo le svoj upravni odbor in predsednika delavskega sveta, ravno tako je bilo posvetovanje za vsa ostala podjetja z nad 30 zaposlenimi.

Na posvetovanjih je bilo govora o tehničnih pripravah, kadrovske izbiri ljudi, ki naj temelj na vključitvi čim večjega števila mladih delavcev in žena in na kandidiranju prav tistih, ki kažejo zanimanje za družbeno delo in ki niso preobloženi z množico drugih funkcij in dolžnosti. Prav poseben poudarek pa je bil naglasen glede potrebe temeljite sestave poročil DS, ki naj analizirajo delo organov upravljanja v podjetjih, jasno njih razčistijo in analizirajo njihove družbene pravice in dolžnosti, temeljito proučijo dejavnost organov upravljanja, pri tem pa tudi ugotovijo posamezne možnosti za pospešitev procesa za povečanje ekonomske baze in razvijajo akcijo za demokratizacijo sistema upravljanja v določeni gospodarski organizaciji.

Poleg tega naj bi ob pripravah za volitve delavskih svetov proučili oblike shajanja oz. posvetovanj delavskih svetov v okviru občine.

V predvolilni dejavnosti bodo tudi mladinske organizacije po tovarnah pripravile posebna zborovanja.

A. K.

Priloge za volitve v DS v hrastniški Steklarni

Sindikatska podružnica v hrastniški steklarni je že izvršila vse priloge za volitve v delavske svete. Kandidatna lista je že sestavljena in bodo o njej razpravljali že v prihodnih dneh. — Ravno tako se sindikalna podružnica

priljublja za proslavo 50-letnice sindikalnega dela v tovarni. Proslava bodo povežali s športnim dnevom »Bratstva in otvoritvijo gasilskega doma. Ta slovesnost bo 30. junija t. l.

Predsednik OLO: Martin Gosak, i. r.

Trbovlje, dne 25. marca 1957.

Po 112. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih je dolžnost odbornika, da se seje udeleži, oziroma v primeru bolezni ali najne zahtevnosti pošlje pismeno opravičilo.

Trbovlje, dne 25. marca 1957.

Ob Sueškem prekopu

Dan, ko bodo odprli Sueški prekop za normalno plobo, se bliža, z njim vred pa raste tudi zanimanje za to pomembno mednarodno pot. Zanj so Angličani in Francozi tvegali celo odprto agresijo na Egipt, pravi zahodni krogi, četudi jim je predvsem šlo za to, da bi spodnesli predsednika Nasera.

Hoteli so pač izsiliti mednarodno upravo in mednarodno nadzorstvo nad njo, ker se drugače niso mogli več vrniti — na stari položaj.

Srednji vzhod sili potemtakem še vedno v osredlje. Enote Združenih narodov so sicer zaposledle egiptovsko-izraelsko obmejno črto, toda zadržujejo se

stavniki ni pomenil le o razmejitvi čet Združenih narodov in o njihovi nalogi (po sklepu OZN ne sme ničesar ukreniti brez soglasja egiptovske vlade), temveč tudi o obeh mednarodnih poteh. Kot kaže, je egiptovska odločnost vplivala na glavna tajnika tako, da bi bilo po njegovi sodbi najbolje vprašati

mednarodno sodišče pravice v Haagu za mnenje.

Pred nedavnim je Saudska Arabija sporočila ameriški vladi, da ne bo nikdar dopustila, da bi izraelske ladje plule po »njenih ozemelskih vodah«. Pri tem je mislila Akabski zaliv, na katerega poleg Izraela meje že Saudska Arabija, Jordanija in Egipt. Tega mnenja so tudi ostali Arabci. Toda kralj Saud je v svojem sporočilu šel še dalje. Dejal je, da njegova država ne more priznati Sueškogo prekopa za navadno mednarodno pot, ker se ob njegovem podaljšku, Rdečem

morju, širijo »muslimanska svetla mesta«.

Politično-strateškimi razlogom, ki jih v svetu še danes nekeje priznavajo, se pridružujejo še verski predsodki, ki seveda mečejo žalostno luč na avtorja in njegove nazore o vlogi vere. Egipt sicer na take »razloge« ni reagiral, toda zehodnemu svetu je tudi tak namig dovolj, da lahko spet prične napadati »vse muslimanske načrte egiptovskega bloka«, to je Egipta, Saudske Arabije, Sirije in Jordanije.

Dejstva, da je Sueški prekop mednarodna pot, ne more nihče zanikati. Prav tako je le težko mimo resnice, da Izrael kot država obstaja, saj ga je priznala Organizacija Združenih narodov. Če se egiptovska vlada sklicuje na to, da je v vojnem stanju z njim in da mu potemtakem ne more nuditi istega gostoljubja kot ostelim deželam sveta, pri tem pa ne namerava (ali celo noče) podpisati — podobno kakor ostale arabske države — mirovne pogodbe nastane kajpada položaj, ki bo vedno dvigal mnogo prahu.

Glavni tajnik Hammarskjöld v tem pogledu ni uspel.

(Konec na 8. strani)

Ob Sueškem prekopu

Dan, ko bodo odprli Sueški prekop za normalno plobo, se bliža, z njim vred pa raste tudi zanimanje za to pomembno mednarodno pot. Zanj so Angličani in Francozi tvegali celo odprto agresijo na Egipt, pravi zahodni krogi, četudi jim je predvsem šlo za to, da bi spodnesli predsednika Nasera.

Prva cisterna evička iz Vinarske zadruge Kostanjevica, ki jo je odposlalo Izvozno podjetje »Vino«-Brežice v Zahodno Nemčijo

V Zagorju za Praznik mladosti

Minuli torek je bil pri občinskem odboru SZDL sestanek, na katerem naj bi se pogovorili o organiziranju Praznika mladosti. Ker na sestanku ni prišla niti tretjina povabljenih tovarišev, so prisotni izdelali zgolj okvirni program, niso pa mogli postaviti niti odbora, ki bi neposredno odil in usmerjal priprave za to važno mladinsko oziroma pionirsko praznovanje.

Mladinsko praznovanje bo od 18. do 25. maja. Proti dan bo pionirski glasbeni festival, na katerem bodo nastopili trije pevske zbori in mladinski orkester ter mladinska godba na pihala.

Naslednji dan naj bi bilo šahovsko prvenstvo, na katerem bo sodelovalo približno 40 pionirjev in pionirk. 21. maja bo Dan letalstva, organizirana pa bo modelarska razstava, ki jo pripravlja Aero-klub »Stane Kamnik«. Nadalje

bodo pripravili velik gimnazijski telovadni nastop združen z velikim sprejemom in podelitvijo nagrad najboljšim pionirjem in pionirkam. Na ta dan in dan prej bodo tudi pionirske kino predstave. Razen tega bodo še razne tekme, kot: tekme cicibanov s skiroji, nogometna tekma med kisončniki in zagorskimi pionirji in vrsta drugih prireditev. Naj omenimo le še to, da bo lutkovna sekcija organizirala vrsto lutkovnih predstav po vseh zagorskih dolinah.

Kot rečeno, je izdelan šele okvirni program prireditev. Ni nobenega dvoma, da velja posvetiti temu pionirskemu praznovanju uvo potrebno pozornost, kajti končno nam ni vseeno, kako bodo Zagorjani spremljali njihovo pomladansko veselje. Zeleti bi bilo, da bi se čimprej ustanovil odbor, kot ga imajo že v ostalih občinah okraja.

Obrtniki na Senovem so zborovali

Pred kratkim so imeli obrtniki s področja občine Senovo ustanovljeni občni zbor, ki se ga je udeležilo večina domačih obrtnikov. Na zboru je bil prisoten tudi tajnik okrajne obrtne zbornice in predstavnik Občinskega LO Senovo. Namen zбора je bil predvsem, da se obrtništvo v občini stanovsko poveže

in da izvoli predstavnikve v pod-občnem okrajne obrtne zbornice. S pomočjo svoje organizacije, preko pododbora bo obrtništvo lažje reševalo in premagovalo razne težave in probleme ter imelo tudi tesnejšo povezavo z organi ljudske oblasti. Prav tako pa se bodo organizirala tudi razna strokovna in druga predavanja in vodila lahko uspešnejša borba proti raznim sušmarjem.

Na zboru so razgovarjali tudi o pažnji, ki jo bo občinski ljudski odbor pospeval obrtniški dejavnosti. Tako je v načrtu predvsem krepitev socialističnega obrtniškega sektorja z gradnjo novih, na senovskem področju nujno potrebnih obrtnih delavnic, pa tudi razvoj privatne obrti.

V pododbor zbornice so nato izvolili 7 predstavnikov, in sicer iz socialističnega in privatnega sektorja ter 3 delegate v okrajno obrtno zbornico.

Občni zbor ZVVI v Zidanem mostu

Pred kratkim je imela teren-ska organizacija ZVVI v Zidanem mostu svoj redni letni občni zbor. Po poročilih odbornikov se je razvila zelo živahna razprava.

Največ je bilo govora v zvezi s stipendiranjem otrok, ki so izgubili starše v NOV. Invalidi so povedali, da dobivajo njihovi otroci manjše stipendije od ostalih, čeprav živijo v težjih pogojih. Postavili so se na stališče, da bi bilo potrebno in prav, da v komisiji za razdeljevanje stipendij sodeluje tudi zastopnik invalidov. Tudi pomoč RK se ne razdeljuje pravilno. Včasih zelo potrebni člani izostanejo in se na njihov račun okoliščajo drugi. Ugotovili so tudi, da imajo v svojih vrstah zadovoljivo število naročnikov »Invalidskega vestnika«, da pa je treba dobiti še nove. Zeljlo se povežati z ostalimi društvi in organizacijami v svojem kraju, zlasti z DFD »Svoboda«.

Skratka, invalidi so zelo živahno razpravljali o vseh aktualnostih. Priprčani smo, da bodo njihove želje in navedli prišli na bližnji občinski konferenci ZVVI v Radečah še bolj do izraza in da se bodo začeli konkretno reševati.

J. Z.

(Konec na 8. strani)

Ob Sueškem prekopu

Dan, ko bodo odprli Sueški prekop za normalno plobo, se bliža, z njim vred pa raste tudi zanimanje za to pomembno mednarodno pot. Zanj so Angličani in Francozi tvegali celo odprto agresijo na Egipt, pravi zahodni krogi, četudi jim je predvsem šlo za to, da bi spodnesli predsednika Nasera.

Hoteli so pač izsiliti mednarodno upravo in mednarodno nadzorstvo nad njo, ker se drugače niso mogli več vrniti — na stari položaj.

Srednji vzhod sili potemtakem še vedno v osredlje. Enote Združenih narodov so sicer zaposledle egiptovsko-izraelsko obmejno črto, toda zadržujejo se

stavniki ni pomenil le o razmejitvi čet Združenih narodov in o njihovi nalogi (po sklepu OZN ne sme ničesar ukreniti brez soglasja egiptovske vlade), temveč tudi o obeh mednarodnih poteh. Kot kaže, je egiptovska odločnost vplivala na glavna tajnika tako, da bi bilo po njegovi sodbi najbolje vprašati

mednarodno sodišče pravice v Haagu za mnenje.

Pred nedavnim je Saudska Arabija sporočila ameriški vladi, da ne bo nikdar dopustila, da bi izraelske ladje plule po »njenih ozemelskih vodah«. Pri tem je mislila Akabski zaliv, na katerega poleg Izraela meje že Saudska Arabija, Jordanija in Egipt. Tega mnenja so tudi ostali Arabci. Toda kralj Saud je v svojem sporočilu šel še dalje. Dejal je, da njegova država ne more priznati Sueškogo prekopa za navadno mednarodno pot, ker se ob njegovem podaljšku, Rdečem

Glas mladih

Najvažnejše iz resolucije okrajne konference Ljudske mladine

Zatem ko resolucija okrajne konference Ljudske mladine ugotavlja velik napredek pri uveljavljanju mladih v družbenem življenju, na področju politično-ideološke vzgoje in na ostalih tistiših mladinske dejavnosti, naštevajo nekatere splošne naloge: prvič, da se Ljudska mladina še nadalje pogloblja v resna družbeno vpra-

težji akciji za proučevanje pereh družbenih vprašanj in za njihovo reševanje Ljudska mladina ne sme biti izolirana od organov družbenega upravljanja in od ostalih družbenih organizacij, ampak mora tesno sodelovati z njimi in se ob njihovi podpori boriti za hitrejši družbeni napredek ter proti vsem nepravilnostim, ki za-

tistiških združenj, dopolnilne volitve v delavsko sveto, kongres delavskih svetov, volitve v ljudske odbore, VI. kongres LMS in VII. kongres ZKJ bodo tisti stebri, ob katerih se bo razvijala splošna politična in družbena dejavnost mladine. Zaradi tega je potrebno — pravi resolucija — da mladina na vasi preko aktivov mladih zadrudnikov in drugače aktivneje poseže v delo kmetijskih združenj. Mladi zadrudniki morajo sodelovati pri izdelavi enoletnih programov kmetijskih združenj; programi aktivov mladih zadrudnikov morajo biti sestavni del teh enoletnih programov KZ. Aktivni mladih zadrudnikov morajo preiti od poskusništva v širšo akcijo za napredek vasi. V upravne odbore kmetijskih združenj mora priti čim več mladih sposobnih ljudi. To pa velja tudi za ostale organe družbenega upravljanja, kot na primer za ljudske odbore, delavske svete i. dr., v katerih je še vedno premalo mladih ljudi. Čeprav je v zadnjem času nedvomno dosegel viden napredek, Resolucija nalaga organizacijam Ljudske mladine v podjetjih, da kar najaktivneje sodelujejo v pripravah za kongres delavskih svetov ter s svojimi predlogi in pobudami prispevajo k njegovemu plodnemu delu. V klubih mladih proizvajalcev naj bi se razvijal pokret za racionalizacijo in za izboljšanje delovnih metod.

Nadaljnja naloga Ljudske mladine, pravi resolucija, je borba za pomladitev Zveze komunistov. Organizacije LMS morajo še bolj kot doslej predlagati dobre mladince in mladinke za sprejem v Zvezo komunistov. Organizacije Ljudske mladine se morajo boriti tudi za organizacijsko rast. Treba je vedeti, da je izven Ljudske mladine okrog 8000 mladincev in mladink. Občinski komiteji LMS morajo izdelati konkretne načrte za razširitev svoje organizacije. V najkrajšem času morajo organizirati tudi seminarje za osnovna mladinska vodstva.

Okrajna konferenca Ljudske mladine je v resoluciji predlagala nekaj ukrepov za izboljšanje ekonomskega položaja mladih ljudi.

On, ona in sol

Pihal je močan veter. Stala sem ob robu pomola in gledala v valove. V obraz so mi letele morske kapljice in puščale na moji koži bele sledove soli. Obliznila sem prst in potegnila po mokrem licu. Nato sem dala prst nazaj v usta in nenadoma občutila grenak okus.

»Sol! Zakaj je pravzaprav morje slano? In zakaj ga še ni? Saj je vendar obljubil, da pride!« sem pomislila. Začelo je deževati in kmalu sem bila čisto mokra. Tudi dež se mi je zdel slan in počutila sem se kot steber soli.

Kasneje je prišel. Poljubljal me je na nos, oči in lica in zraven šepetal: »Stadka si!«

Jaz pa sem se zasmejala in se smejala vso pot do doma. Spraševal me je, kaj je tako smešnega; jaz pa sem se kar naprej smejala in v ušesih mi je šumelo: »Stadka si...«

K. M.

Mladina na Mlinšah se zanima za napredno kmetovanje

Mlinše nad Zagorjem so majhna vasica s kmetijsko zadrugo in novo osnovno šolo. Tudi krajevna občinska pisarna je tu, ki povezuje v tako imenovani mlinški okoliš 11 večjih in manjših vasic.

Tu žive majhni posestniki, od vsake hiše pa je gotovo eden ali še več v službi v bližnji tovarni »Keramični« na Izlakah, ali pa pri zagorskem rudniku.

Skopa je zasavska zemlja in ljudje ukrepajo vsak po svoje, da se na njej preživijo. Obdelovanje s stroji, ki jih uporabljamo v nižinskih predelih, tu ne pridejo v poštev. Treba bo misliti na take kulture, ki bodo na tej zemlji ob znanju obdelovalca vrgele večje donose. Če ne bi bilo zasluzka pri rudniku ali tovarni, bi se ljudje od kmetovanja, kakršno je sedaj, težko preživljali. To potrjujejo tudi že kmetje sami, ki se ukvarjajo izrecno s kmetijstvom.

Edina pot, ki drži v boljše čase, je proučevanje sedanega stanja, strokovno izobraževanje in trdna volja po napredku.

Tito pozdravlja zasavsko mladino

Delegati okrajne konference LMS v Trbovljah so poslali tovarišu Titu pozdravno pismo. Nedavno je iz njegovega kabineta prispel odgovor, ki se glasi:

»Obveščamo vas, da smo prejeli pismo, ki ste ga poslali Predsedniku republike z okrajne konference Ljudske mladine in da je tovariš Predsednik seznanjen z njegovo vsebino.

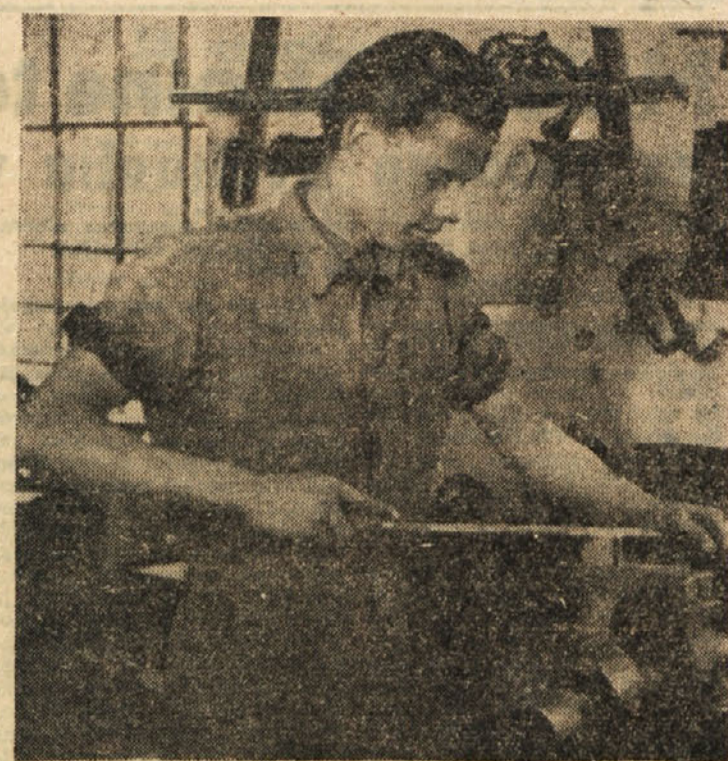
V imenu Predsednika republike se vam najtopleje zahvaljujemo za poslano pozdravo in obenem koristimo priložnost, da vam želimo polno uspehov v nadaljnjem delu.

KAJ MENI MLADINKA O DELAVSKEM SAMOUPRAVLJANJU

Razvijati bo treba družbeno zavest

Na izbiru smo imeli štiri teme, toda meni je težko razpravljati o kateri koli izmed njih, ker nisem delala v starem občinskem komiteju LMS; v podjetju, kjer delam, nimamo delavskega samoupravljanja, a prav tako mi ni dovolj poznana zadruga politika na vasi in družbeno upravljanje na šoli. Zaradi tega imam namen pisati o delavskem samoupravljanju. To, kar bom napisala, ne bom mogla podkrepiti s konkretnimi primeri. Napisala bom to, kar sem povzela iz razprave na seminarju o delavskem samoupravljanju.

Delavsko samoupravljanje je vsekakor eden izmed najbolj revolucionarnih korakov v izgradnji socializma. To je neizpodbitna resnica. S tem, da smo v naši državi prešli na delavsko samoupravljanje, smo napravili korak naprej na razvojni poti v socializmu. Ob vsem tem pa so se pojavili problemi, ki v nekaterih primerih ovirajo uspešno delo tega ali onega delavskega sveta. Take konkretne primere — dovolj podkrepjene — sem slišala v izbrani diskusiji posameznih udeležencev seminarja. Precej je nepravilnosti — žal pa jih največkrat delajo prav tisti, ki bi se morali v prvi vrsti boriti za popolno uveljavljanje načel delavskega samoupravljanja. Zato je moje mnenje: dokler ne bo pravilne zavesti v teh ljudeh in dokler se vsi delavci v tovarni, kjer se te nepravilnosti gode, ne bodo zavestno borili za svoja — nam vsem skupna načela, bomo težko uspevali. Razum-

Pri delu

ljivo je, da je vse to povezano z razvojno stopnjo in da mi živimo ravno v dobi, ko premagujemo začetne težave. Nekaj pa je še važnejše, kar je bilo na seminarju pravilno poudarjeno in kar ugotavljamo dan za dnem: vzporedno z vsem našim razvojem moramo razvijati v ljudeh družbeno zavest. Pri tem pa igra posebno veliko nalogo izobraževanje delovnega človeka. Moje mišljenje: ko bodo ljudje izobraženi, bodo lažje razumeli to, kar danes gradimo in zavedali se bodo, da je vse namenjeno zanje in da jim bo vse pripomoglo k boljšemu in lepšemu življenju. Saj po tem vendar vsi hrepenimo. Zakaj potem samo godrnjamo? Zakaj se ne zavedamo, da z godrnjanjem ne bomo ničesar dosegli in da je

namesto tega treba izkoristiti vse možnosti za izboljšanje našega življenja?

Mi mladi ljudje imamo pri tem morda najtežjo nalogo. Izobraževati se moramo! Načrtno in sistematično izobraževati, saj bomo vendar mi tisti, ki bomo vse to imeli nekdo — in to bo kmalu — v naših rokah. In kaj bo, če ne bomo pripravljeni in dovolj sposobni? Nepravilnosti se bodo še naprej dogajale in to bo prav gotovo škodovalo našemu socialističnemu razvoju.

To je moje mnenje — ustvarila sem si ga iz razprave, ker ne poznam teh stvari dovolj in jih ne morem podkrepiti s konkretnimi dokazi, toda kljub temu se mi zdi, da nisem v zmoti.

Anica Grozina

Kakšne predloge je dala okrajna konferenca LMS

... da občinski ljudski odbori obvezno določijo del stanovanjskega sklada za gradnjo samskih domov oz. stanovanj za samske. Tu ne gre za gradnjo klasičnih samskih domov, ki so bolj podobni kasarnam, kakor pa toplemu kotličku, kjer bi se mlad delavec počutil kakor doma. Mnogo lažja je druga rešitev, ki se lahko izvaja postopoma, t. j. v okviru gradnje stanovanjskih hiš naj se obvezno

vključijo v gradnjo tudi garsonjere za samske;

... da je treba v samskih domovih in v obratih družbene prehrane uvesti družbeno upravljanje. Dokler ne izidejo zvezi in republiški predpisi o tem, naj občinski ljudski odbori izdajo ustrezna priporočila gospodarskim organizacijam, da uvedejo vsaj začetne oblike družbenega upravljanja. Abonent v nekaterih menzah so danes vse preveč odvisni samo od razumevanja in sposobnosti upravnikov menz, medtem ko sami ne morejo dosti vplivati na boljše poslovanje. To velja tudi za samske domove, kjer ponekod vladajo zelo slabe razmere;

... da problem družbenega upravljanja šol podrobneje proučita tudi Svet za šolstvo pri OLO in okrajni odbor SZDL ter sprejmeta ustrezne zaključke za večje uveljavljanje družbenih samoupravnih organov na šolah. Na področju družbenega upravljanja v šolah je namreč še mnogo problemov, ki jih organizacije Ljudske mladine ne morejo v celoti zadovoljivo rešiti;

... da naj pristojni učitelji pazljivo proučijo problem dodeljevanja dotacij in podpor različnim organizacijam in društvom. Na gospodarske organizacije je treba vplivati, da bodo prenehale dajati razne podpore, ker pri tem nimajo objektivnega kriterija. Vsa sredstva naj se zbirajo pri nekem družbenem organu, ki bo pri njihovem razdeljevanju jemal kot kriterij to, koliko organizacija ali društvo s svojo dejavnostjo prispeva k socialistični vzgoji ljudi. Če bo to dosegli, bo peščica društev izgubila radodarne botre, medtem ko bo pri večini odpravljen krivica.

-ne

Pri delu v Kopitarni Sevnica

Z očetom nad petelina

Libelice, kraj ob slovensko-avstrijski meji, so znane po svojih gozdovih — bogatih na divjih petelinih. Od vsepovsod prihajajo nad nje domači in tuji lovci. V ta kraj sva se torej napotila tudi midva z očetom.

Pozno ponoči sva koračila ob Dravi navzgor proti Libelčam. Bila je lepa, mirna noč, polna skrivnosti, in tudi že tukrat sem čutil, da najina pot ne bo zama.

V Libelčah sva poiskala vodiča, starega izkušnega lovca in v trdi temi smo se napotili proti gozdom, visoko nad spečo dolino. Kmalu je užel mesec in odprl se nam je krasen razgled po avstrijski pokrajini. Daleč tam nekje na ravnici so se svetlikala mesta, med njimi pa se je vlekel srebrenkasti trak Drave. Se v precejšnji temi smo prispeli do vrha. Počasi smo se premikali med visokimi smrekami in macesni ter napeto poslušali in prebujajoče se jutro.

»Stišita?« je siknil oče. »Telep.« je prišlo komaj za- znavno iz gostega, drevoja daleč pod nami. Zopet: »Telep, telep.« — in črni trubačur je zapel ves svoj ljubezenski spev.

Potuhnil sem se v praprot, ona dva pa sta začela prav previdno naskakovati petelina. Korak za korakom sta se mu bližala. Minila je cela večnost. Mene je mrzilo, a ne vem, ali od mraza ali od pričakovanja.

Oster pok je presekala tišino, se odbijal od gore do gore in končno zamrl v daljavi. Skočil sem pokonci in planil po brégu skozi vejevje navzdol.

Na mahu sem zagledal ležati petelina. Iz prsi mu je kapljala kri, kapljica za kapljico kot rubin za rubinom in se počasi izgubljala med zelenim mahom...

Vodiv je prisrčno čestital očetu in mu zataknil za klobuk smrekovo vejico, znamenje velike trofeje. Oče je dal petelinu v kljun smrekovo vejico za zadnji grizljaj. Tak je namreč lovski običaj. Nato sem čestital očetu tudi jaz. Bil je res lep petelin. Ponosno sva ga nesla proti Dravogradu.

Sedaj pa visi nagačen na steni in še dolgo naju bo spominjal na lepe trenutke, ki sva jih doživela na tem lovu.

Janez Kužnik, Trbovlje

V Čeah nad Trbovljami so pred kratkim uspešno zaključili gospodinjski tečaj

Mladina Strojne tovarne v Trbovljah se uspešno uveljavlja v delavskem upravljanju

Razgovor našega dopisnika s predsednikom upravnega odbora STT tov. Otom Balohom in mladinskim voditeljem tov. Francem Banom

Strojna tovarna. Pospešili sem korak. Prijazni pozdravi ob mojem prihodu, stisk rok — in že je stekel pogovor. Takoj sem opazil, da nisem prišel zaman. Ni bilo treba veliko besed in dopisniškega duhovičenja; v prijetnem razgovoru sem kaj kmalu spoznal veličino prizadevnosti mladine STT, da doprine svoj delež za lepši jutrišnji dan.

»Pri nas v tovarni imamo svoj tovarniški mladinski komite in štiri osnovne mladinske organizacije,« — je začel tovariš Ban. Od 345 zaposlenih mladincev in mladink jih je v mladinski organizaciji včlanjeno 217. Na videz bi se zdelo, da je odstotek neorganizirane mladine prevelik, toda upoštevati je treba tehten razlog, da se velik del te mladine vozi v službo iz daljnje okolice in zato ne more aktivno sodelovati pri vseh prizadevanjih naše mladinske organizacije. Imamo tudi klub mladih proizvajalcev, ki šteje 64 članov — pa kaj bi govoril samo o teh osnovnih oblikah organizacijskega dela. Sli smo s svojo dejavnostjo širje, v obravnavanje vseh važnih gospodarsko-političnih problemov v podjetju.

»To prepusti meni,« se vmeša tedaj predsednik upravnega odbora podjetja, »naj ocenim delo mladine za uspešno uveljavljanje v delavskem samoupravljanju. Moram priznati, nadaljuje tovariš Baloh, »da naša mladina pozitivno spremlja razvoj delavskega samoupravljanja, pa ne samo to — tudi njeno aktivno delo pri reševanju številnih važnih gospodarskih, političnih in vzgojnih nalog prica o vrednosti in sposobnosti naših mladih, kar je vredno vse pohvale. Ni opaziti očitkov in podcenjevanja, ki se sliši kaj pogosto, češ naša mladina ni sposobna reševati zapletenih gospodarskih vprašanj, ker je pač še premlada. Koliko pametnih predlogov pride prav iz vrst mladih, kako n. pr. ko so zelo energično kritizirali pomanjkljivosti pri dostavi dokumentacij in nepravilne odnose poslovođečih do delavcev. Zgledno pa bi bilo misliti, da naša mladina samo zabavlja in kritizira — ne, tudi s konkretnim delom pomaga odpravljati nepravilnosti. Sedaj redno dostavljamo kolektivno celoten material vsakega zasedanja delavskega sveta, in sicer po obratih, ker imamo v vsakem obratu tudi obratne delavske svete. S tem smo uspeli, da kar najširši krog naših delavcev in seveda tudi mladine sodeluje pri upravljanju tovarne.«

»Kaj ste pa storili za vzgojo mladine?« — se vmešam.

»Zavedali smo se važnosti vzgoje naše mladine,« povzame besedo tovariš Ban, »ker le z nenehnim učenjem bo mogoče opravljati vse zadane namaloge. Klub mladih proizvajalcev ima zato izdelan svoj letni program, ki vsebuje vse važne teme iz našega gospodarstva, političnega življenja in tudi teme za strokovno usposobitev. Doslej smo imeli že tri predavanja, in sicer: »Osnove politične ekonomije«, »Osnove družbenega plana za leto 1957« in »Družbeni plan občine in podjetja in njegovo izvajanje«. Vsako predavanje pa podkrepimo s kino predstavo, ker imamo svoj lastni kinoprojektor.

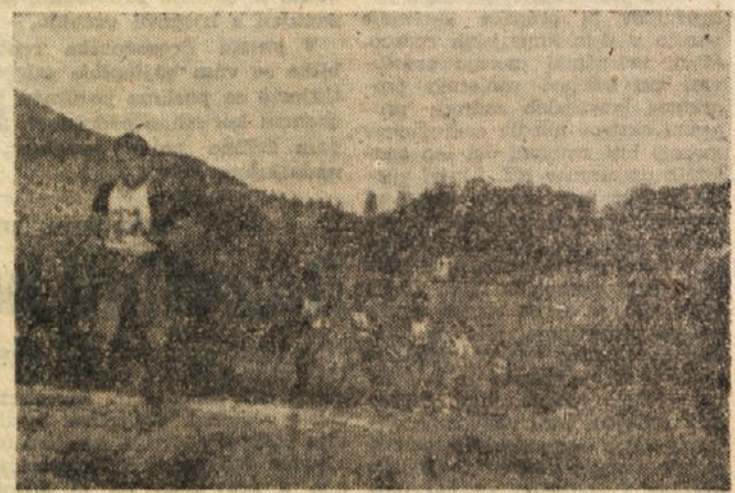
»In za izboljšanje življenjskih pogojev mladine ste kaj storili?«

»V naši tovarni je zaposleno 153 vajencev,« spregovori predsednik upravnega odbora, »ki se učijo svojega poklica v posebnih, zanje zgrajenih prostorih, in sicer po brigadah. Imajo svoje vzgojitelje in redno trikrat tedensko tudi teoretičen pouk. Pojavil pa se je problem, kako pomagati nekvalificirani mladini, da pride do željenega poklica in s tem tudi do boljšega zaslužka, ki je sedaj res bolj malenkosten. Skenjati smo organizirati zanje posebne tečaje, po katerih bodo lahko dobili potrebno znanje za dosego kvalifikacije. Za samsko mladino imamo svoj samski dom, kjer je več olajšav, kakor: brezplačna kurjava, minimalno plačevanje prispevkov za stanovanje in podobno. Hranijo se pa v »Ljudski kuhinji, kjer je prehrana najcenejša in tudi kvalitetna.«

»Mnogo bi bilo lahko še povedati,« skoraj oba pravita hkrati, »toda čas naju kliče na delo. Storjenega je bilo veliko, vendar se nikakor ne zadovoljuje-

mo z doseženimi uspehi.« Se več in boljše! je naše geslo in ne bojimo se, da ne bi uspeli. Mladina, ki ve, kakšno je njeno delo in ki je polna volje in elana, zna vedno uresničiti svoje hotenje z nepromisljivim prizadevanjem po boljšem in naprednejšem.

»Da, sem si dejal, ko sem odhajal in gledal pridne roke, kako vneto opravljajo svoj posel, mladina Strojne tovarne v Trbovljah častno izpolnjuje svojo nalogo: graditi socialistične odnose med ljudmi, vzgajati novega človeka — graditi socializem.«

Spet je tu čas krosov

Zivahna kulturna dejavnost v radeški občini

Prosvetna društva po vaseh v okolici Radeč so v zadnjih mesecih zelo delavna, kar ustvarja prepričanje, da so si člani društev na svojih občinskih zborih izbrali dobro vodstvo.

V TOVARNI PAPIRJA

Dramska družina v Tovarni papirja, ki je znana kot zelo marljiva, je takoj po uspeli

liti požrtvovalno in priljubljeno režiserko tov. Steblovnikovo. S tem odrskim delom bodo papirničarji verjetno odšli na gostovanje tudi v Krmelj, Laško in Leskovec.

NA JAGNJENICAH

Prosvetno društvo na Jagnjenicah, ki nas kljub težavi, da nima svojih prostorov, večkrat preseneti z uspešnimi gledališkimi prireditvami, je tudi sedaj zelo agilno. S študijem drame »Vrag« bodo kmalu končali in v Jagnjenicah z zanimanjem pričakujejo, kakšen bo uspeh. Še pred to premiero pa bo gledališka družina ponovila že uprizorjeno delo »Sinkovia«.

NA SVIBNEM

Mladi igralci na Svibnem so svojo prvo preizkušnjo na odru že prestali. Veseloigra »Ugrabljene Sabinke« v režiji tovarišice Naglavove je popolnoma uspela. V kratkem bodo delo ponovili, potem pa verjetno z njim gostovali še na Dobovu.

V LOKI

Prosvetno društvo »Primož Trubar« v Loki je v režiji tov. Mlinarja naštudiralo veseloigro »Matura«. Po uspehu, ki so ga igralci dosegli na domačem odru, so gostovali tudi v Zidanem mostu, kjer so z dobro podanimi vlogami zelo presenetili zidanmoške gledalce.

V VRHOVEM

V Vrhovem so vzorno pripravili praznovanje Dneva žena, sedaj pa so se resno lotili študija drame »Mrak«.

Prosvetno društvo je treba pohvaliti, ker so začeli z učenjem težjega, resnejšega odrskega dela in prepričani smo, da bodo tudi tokrat uspeli. J. Z.

O osnovni organizaciji LMS, ki vsestransko skrbi za svoje članstvo

Takšna je prav gotovo osnovna organizacija LMS Radeče. Ta organizacija šteje 132 članov, med katerimi je največ delavcev in vajencev, slede dijaki, kmetije in službenci. Povprečna starost članov LMS znaša devetnajst let. Kljub mladosti in pisanemu socialnemu sestavu pa je njihovo delo zelo enostavno in so seveda tudi uspehi precejšnji. Na letni konferenci, ki je bila v mesecu decembru in ki je vsestransko uspela, je bilo dovolj jasno prikazano delo mladine v preteklem letu.

Osnovna organizacija LMS v Radečah se ne ukvarja več z organizacijskimi vprašanji. To je pri njej že urejena stvar. Petnajst-članski sekretariat je v pomoč še devet komisij, ki se ukvarjajo z različnimi vprašanji. Tako imajo komisije za delovne akcije, za propagando, za delo s pionirsko organizacijo, za zabavno življenje, za disciplino in komisijo za ideološko delo. Vse te komisije so delavne. V nje je vključeno okrog štirideset mladincev. S tem so zelo razbremenili delo sekretariata in so komisije nekakša šola za bodoče upravljavce. Prvi meseci dela komisij so pokazali, da se taka oblika dela zelo obnese in da se je občutek odgovornosti pri mladini zelo povečal.

Najvažnejša naloga, okoli katere so tudi največ diskutirali na letni konferenci, je ideološka izobrazba članstva. To delo opravlja ideološka komisija, ki jo sestavljajo najboljši člani osnovne organizacije. Da bi bilo delo kar najuspešnejše, so preteklo leto poskušali primerno obliko dela na tem področju. Skoro vsako soboto so imeli tedenske politične pregledne. Organizirali so tudi debatne večere, na katerih je mladina živo razpravljala o raznih problemih. Posebnost so bili študijski sestanki, ki so jih obiskovali samo najboljši mladinci in mladinke. Zanimanje za vse to je bilo proti pričakovanju veliko. Obiskovalce na debatnih večerih je bilo toliko, da so zaradi premajhne mladinske

sobe eno temo predavali po trikrat in celo še večkrat. Sedaj pa imajo v načrtu ustanovitev marksističnega krožka, vendar se tu poraja vprašanje, kje dobiti zanj primeren prostor. Tudi temeljni program, ki ga je izdelal CK LMS, so že pričeli izvajati. Zanimanje med mladino za ta predavanja je zelo veliko, saj je prvo predavanje »Socialistične sile osvajajo svet« poslušalo okrog 100 mladine. Vprašanje predavateljev ni kočljivo, saj imajo, na razpolago 12 mladincev, ki so sposobni voditi debatne večere, tedenske politične pregledne, študijske sestanke itd. Po potrebi jim prisloki na pomoč občinski komite LMS. Snov za predavanja po temeljnem programu črpajo iz priročnika za mlade aktiviste, iz Politične knjižnice in iz dnevnih časnikov. Snov najprej predelajo predavatelji, ki vsa teža vprašanja temeljito prediskutirajo, tako da gredo med mladino dobro pripravljeno. Namen teh vrstic ni govoriti o uspehih, ki jih je dosegla osnovna mladinska organizacija v Radečah. Razumljivo pa je, da ti ne morejo izostati, če se dela na opisani način. Namen članka je opomniti na nove oblike dela v obeh komisij in na ideološko delo. Zakaj? Zato, ker so te oblike prikladne za marsikatero osnovno organizacijo LMS v našem okraju. Drugič homo govorili še o zabavnem življenju, o medsebojnih odnosih med mladino, o delu s pionirsko organizacijo in o tem, kako se lahko kar najhitreje organizacijsko utrdimo. Menim, da je taka izmenjava mnenj in izkušenj iz praktičnega življenja koristno napotilo za bodoče delo.

Janez Zahrastnik

Dve kratki z zagorske gimnazije

DAN POMLADI. — Vsi gimnazijci — pionirji so proslavili otroški praznik Dan pomladi, 21. marca, s krajšimi izleti v okolico Trbovelj. Njihovi starejši tovariši — mladinci so jim pomagali organizirati prijetno dopoldne.

POGOZDOVANJE GIMNAZIJEV. — Prejšnji nedeljo so zagorski gimnazijci skupno s taborniki »Roda črnih krtač« šli na Pleše pod Sv. Goro pogozdovat. Te delovne akcije se je udeležilo 50 mladincev in tabornikov.

(Konec sledi)

Obdelovalnica v STT v Trbovljah. Tu se vzgaja precej mladih delavcev

dina ni sposobna reševati zapletenih gospodarskih vprašanj, ker je pač še premlada. Koliko pametnih predlogov pride prav iz vrst mladih, kako n. pr. ko so zelo energično kritizirali pomanjkljivosti pri dostavi dokumentacij in nepravilne odnose poslovođečih do delavcev. Zgledno pa bi bilo misliti, da naša mladina samo zabavlja in kritizira — ne, tudi s konkretnim delom pomaga odpravljati nepravilnosti. Sedaj redno dostavljamo kolektivno celoten material vsakega zasedanja delavskega sveta, in sicer po obratih, ker imamo v vsakem obratu tudi obratne delavske svete. S tem smo uspeli, da kar najširši krog naših delavcev in seveda tudi mladine sodeluje pri upravljanju tovarne.

Mladina na Mlinšah se zanima za napredno kmetovanje

(Nadaljevanje s 3. strani)

kmetijski tehnik in gospodar veterinarski tehnik.

Fantje in dekleta pa so se poleg navedenega naučili sukati praktično tudi kuhalnico in znajo ob potrebi pripraviti kosilo in večerjo.

Praktično so urejevali tudi hleve, jih očistili in prebelili. V sadovnjakih pa so si ogledali različnost dela pri posameznih sadnih vrstah, legah in času. Čistili so sadno drevje, cepili in belili sadovnjake. Sli so tudi v kmečki dom in ga uredili in pospravili po vseh higienskih predpisih. No, in sedaj po vsem tem delu je najnu potrebno, da vse znanje, ki so ga poslušali skozi tri mesece, povežejo s prakso. Naštudiral so tudi gledališko igro, proslavili z njo Dan žena, 8. marca, in gostovali z igro po sosednjih odrh, da si tako zberemo sredstva za eksterkurzije na državna posestva po znanem pregovoru: Besede mičejo — zgledi vlečejo!

IVAN KREFT: 18. april 1937—18. april 1957
PRED DVAJSETLETNICO USTANOVNEGA KONGRESA KP SLOVENIJE

Dne 18. aprila 1937 je bil ustanovni kongres KPS. S tem je bil uresničen najvažnejši sklep IV. partijske konference. Tovarši Boris Zihel je v svojem članu »Mesto komunistične partije Slovenije v zgodovini slovenskega naroda« takole ocenil delo partije pred kongresom in po njem:

»Izhajajoč od nacionalnega vprašanja v dobi imperializma kot vprašanja borbe širokih, predvsem kmečkih ljudskih množic podjarmljenih narodov proti finančni eksploataciji, političnemu zatiranju in poskusom kulturne depersonalizacije, so slovenski komunisti v dobi pred 1937. letom pravilno opredelili obseg, bistro množičnega nosilca in vodilne sile slovenskega narodnega boja.

Komunistična partija na Slovenskem je potemtakem, obožena z znanstveno teorijo marksizma-leninizma, izkoriščajoč in učeč se nenehno iz bogate prakse vsakdanjega boja proti reakciji in njenemu pomočniku, političnemu oportunitizmu, v letih pred 1937. letom uspešno izbojevala boj za pravilno linijo v slovenskem nacionalnem vprašanju.

Tudi v pogledu borbe za pravilno linijo v slovenskem nacionalnem vprašanju je bilo neprecenljivo pomena delo tovariša Edvarda Kardelja, čigar knjiga »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«, napisana neposredno po ustanovitvi Komunistične par-

te Slovenije, predstavlja prvi izčrpn, znanstveno utemeljen oris celotne slovenske narodne problematike, razume v borbi doseženih dognanj. Izhodišče dela Ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije je bila potemtakem principiolo pravilna, dogmata in utrjena linija ponašanja slovenskih komunistov o borbi, za osvobođenje slovenskega naroda. Poleg kadrov, prekaljenih v borbi z vojaško-fašistično diktaturo in z njenimi nadaljevalci, poleg kadrov, ki so predstavljali organizacijski temelj nove stranke, je komunistična partija Slovenije že ob svojem rojstvu nastopila s celovitim in pravilnim pogledom na slovensko narodno problematiko, ki je predstavljal ideološki in politični temelj nove stranke, osnovo njene strategije in taktike.

O delu partije po kongresu je tovariš Boris Zihel v istem članku napisal še naslednje: »Grobni slovenske svobode in neodvisnosti so storili vse, da bi v krali zadušili ljudsko željo, ki

je prav posebno razmahnilo po zgodovinskem kongresu v aprilu 1937. leta ugrozilo prekrižati vse njihove podle nalgepe. Toda misel 1. kongresa KPS je poganjala v slovenskem narodu vse globoje korvine, kajti ona je bila resnična in slovensko ljudstvo jo je sprejelo kot rešilo. V letih 1937—1941 se je ta misel spremenila v materialno silo, ki je v letih Velike osvobodilne vojne 1941—1945 razodela vso svojo nezasišeno moč; v teh letih največjih preizkušenj je misel 1. kongresa KPS prepeljala slovenski narod, njegovo ogromno večino, slovensko delovno ljudstvo, delavce, kmete in patriočno inteligenco, in ga poviedla k zmagovalnemu osvobodilnemu dejanju.

Po ustanovnem kongresu KPS Slovenski ljudski fronti pod vodstvom Partije niso bila potrebna za njene akcije niti dovoljenja režima niti se ni ozirala na to, kaj bosta rekli o njenih akcijah vodstvi mačkovec in socialistov. V letu 1937 je Slovenska ljudska fronta sklicala vrsto zborovanj, ki niso bila niti prijavljena in zato niso mogla biti prepovedana. Zborovanja so bila sprva v ljubljenski okolici, kasneje pa po vsej Sloveniji. Prvo tako zborovanje — nekateri so ga imeno-

NOVICE IZ ZASAVJA

V VIDMU-KRŠKEM SO USTA NOVILI STANOVANJSKO ZA DRUGO

Hišni sveti nimajo dovolj sredstev za popravilo hiš

Hišni sveti že opravljajo funkcije, ki so jim določene. Največji problem so pa prepričani finančna sredstva, ki predvsem v starih stanovanjskih hišah ne zadostujejo niti za najnujnejša tekoča popravila na njih. Ker so najemniki prav v starih hišah nizke, je čestokrat nemogoče s temi sredstvi preprečiti škodo, ki na teh poslopih sproti nastaja. V novejših zgradbah pa najemnika komaj zadostuje za vzdrževanje poslopij, tako da niti v širšem merilu, v okviru stanovanjske skupnosti, ni mogoče materialno podpreti hišnih svetov v starih stanovanjskih zgradbah. Če hočemo, da bodo hišni sveti uspešno gospodarili s stanovanjskim skladom, bo treba to vprašanje čimprej rešiti, ker bo sicer nastajala na družbenem stanovanjskem fondu z vsakim letom vse večja materialna škoda.

Odnosi med stanovalci in hišnimi sveti v Vidmu-Krškem so urejeni. Stanovalci često iščejo pri hišnih svetih rešitev raznih vprašanj, ki se tičejo uporabljaj ali pa vzdrževanja stanovanj, pa tudi v drugih zadevah, kakor na primer medsebojno sožitje ali prdlogi za razne izboljšave, se stanovalci posvetujejo s hišnimi sveti.

Stanovanjska skupnost je organizirano povezala delo hišnih svetov in opravila vse tiste funkcije, ki so ji namenjene. Največja slabost v njenem delovanju je pa še vedno v tem, da ne more materialno oziroma denarno podpreti tistih hišnih svetov, ki so pomoči najbolj potrebni. Stanovanjska skupnost bo morala nadalje nujno misliti tudi na vprašanje pre-

skrbe majhnih uslug, predvsem na obrtne storitve, ki naj bi jih nudila hišnim svetom.

Ker je v kraju še precejšnja stanovanjska stiska, so prejšnji mesec v Vidmu-Krškem ustanovili stanovanjsko zadrugo, in sicer na pobudo občinskega ljudskega odbora. Ta zadruga združuje 16 interesentov za gradnjo lastnih stanovanjskih hiš, med katerimi sta tudi občinski ljudski odbor in Splošna kovinarska za-

druga. Občina je zadrugi že dala na razpolago potrebna zemljišča, za katera se že izdeluje urbanistični načrt, ki bo zgotovljen ta mesec. Tudi ostale priprave za gradnjo so v teku in izgleda, da bodo z zidanjem pričeli v začetku meseca junija. Zadruga ima v načrtu, da še letos postavi pod streho 20 družinskih stanovanj — nekaj od teh pa bo skušala celo dograditi, tako da bodo še letos vse-

BREŽICE

Gospodarjenje v »Ljudski potrošnji«. — Delavski svet tega trgovskega podjetja je na svojem zadnjem zasedanju poslušal obširno poročilo o poslovanju »Ljudske potrošnje« v preteklem letu. Podjetje ima sedem poslovalnic, od teh pet v Brežicah, eno v Lenartu in eno v Cerkljah. V kratkem bo podjetje v mestu odprlo še posebno trgovino z železnino, ki bo prodajala tudi avtomobilske dele in potrebščine. Ta nova trgovina bo v prostorih, kjer je bila do sedaj uprava podjetja. Leto se je začelo preselila v sindikalno dvorano, dokler ne bodo izpraznjeni stanovanjski prostori v prvem nadstropju poslovalnice št. 1, kjer je bila tudi doslej trgovina z železnino.

Uprava podjetja ima z vsako svojo poslovalnico sklenjeno pogodbo o njenih pravicah in dolžnostih. Vsaka trgovina samostojno kupuje blago in tudi določa cene. Uprava pa obravnava uspeh poslovanja in do-

loča plače na osnovi odstotka, ki ga sklene delavski svet.

Podjetje je lansko leto znatno presešlo plan blagovnega prometa. Ta je bil planiran na 360 milijonov dinarjev, realiziran pa s 463 milijoni ali 28,82% presežka. Nekaj manj ugodna pa je primerjava prometa z letom 1955, proti kateremu se pokaže povečanje le za 0,61%. Precej se je spremenil promet v posameznih trgovinah, med katerimi je v poslovalnici z železom največji. Tu se pač odraža zmanjšana gradbena dejavnost. Povečal pa se je promet v trgovini z obutvijo in to kljub temu, da sta v kraju še dve trgovini z obutvijo, katerima pod posebnimi pogoji uspešno konkurira.

Iz določenih razlogov pa je podjetje ustvarilo lansko leto komaj 530.000 din dobička, medtem ko ga je bilo leta 1955 nad 1 milijon. Podjetje je imelo v začetku preteklega leta le 57 milijonov kredita, ki pa ni zadostoval in se je konec leta povečal na 73 milijonov. — Zelo majhen pa je odstotek za formiranje sklada za samostojno razpolaganje in sicer jim od 0,25% praktično ostane komaj 12,5%. Lani je bilo tega 579.000 din. Skromno pri tolikšem prometu.

Zelo pa tare trgovsko podjetje zastareli in skoraj neuporabni inventar, a še ta po večini ni ojevov. Prihodnja leta bi podjetje v ta namen potrebovalo najmanj 10 milijonov. Ta sredstva pa bi podjetje po dosedanjih predpisih lahko zbralo šele v petdesetih letih. Nekoliko si pomagajo sicer s krediti, ki pa podražujejo režijo in večajo cene, ker je treba denar vračati in plačevati tudi obrestni.

Kakor je bilo iz poročila razvidno, je bilo poslovanje podjetja še kar dobro, tako da smo lahko z njim — čeprav bi moglo biti v tem in onem še boljše — zadovoljni.

ZAGORJE

To pa se nam ne zdi vse prav. Očitno je, da so pri vsem tem zlasti pozabili na delavce. Prav tako ni najboljše, da zadruga še vedno kupuje od kmetovalcev živino, ki je znatno bolj napitana. (Nekdo nam je pripovedoval, da je nekdo videl v klavnici vamp, v katerem je bilo okoli 50 kilogramov hrane, med njo precej jabolč.)

To številčno utemeljitev je zadruga sicer ovrгла, priznala pa je, da tako več ali manj dela vsak živinorejec, in da bi, če bi se začela boriti proti tem stvarim, izgubila vse prodajalce. Ali res? Če bi se za to res zavzeli vsi kupci, prav gotovo ne. Sicer pa končno: kdo plačuje vse to, to neuzžitno težo? Potrošnik — delovni človek.

Izgovori, da to ne drži, so menda pač največkrat jačovi. In za konec še nekaj zgolj sevnjskega. Svoj čas so tu že imeli dvojce mesarskih podjetij. Ali bi se morda tudi sedaj ne izplačali? S tem bi bili dani temelji za lojalno konkurenco, ki se še dalj časa lepo opaža v trgovini te občine. —jak

ZDRAVSTVENO PREDAVANJE. — Prejšnji petek je v dvorani kina »Triglava« predaval dr. Stojan Cergolj iz Trbovelj »O raku.« Predavanje je bilo zelo zanimivo in nazorno. Obisk je bil tako številen, da vsi niso mogli v dvorano. Zato je bilo v terek ponovno predavanje z isto temo.

Ta izreden obisk da slutiti, da se Zagorjani zelo zanimajo za zdravstvena vprašanja.

GLEDALIŠKA PREMIERA. — Zadnji soboto in nedeljo se je dramska družina »Svobode I« iz Zagorja predstavila domačinom z Wernerjevim »Komeditantom Hermelinom« v režiji Mikliča. — Premiera je zelo dobro uspela, obisk pa žal ni bil posebno velik. Kaj več o tem prihodnjič.

HRASTNIK

ŠAHISTI »SVOBODE II«. — Novoustanovljeni šahovski klub pri »Svobodi II« v Sp. Hrastniku je pred kratkim obiskal bolnike iz domačega kraja v zdravilišču v Novem Celju in tamkaj odigral šahovsko tekmo, katero je odločil v svojo korist.

V petek, 22. marca, pa so ti šahisti odigrali prijateljsko tekmo s priznanim hrastovskim moštvom »Svobode I« iz Zg. Hrastnika. Oba kluba sta postavila svoje najboljše igralce. Po triurni borbi se je to srečanje končalo s 7:3 v korist šahistov »Svobode II«.

GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA. — Prejšnjo soboto so odšli člani Planinskega društva Hrastnik, člani gorske reševalne službe na šestdnevne vaje na Prehodavce v Julijskih Alpah. Tečaj vodi tovariš Čanžek iz Hrastnika, dolgoletni alpinist in planinski voditelj.

SEMINAR SZDL. — Mestni odbor SZDL Hrastnik je organiziral seminar za vse člane terenjskih odborov, ki naj bi pripomogel k boljšemu in samostojnejšemu delu osnovnih organizacij SZDL. — Seminar je ob nedeljah dopoldne, tako da se ga lahko udeležujejo vsi člani, ki so zaposleni v industriji.

PREDAVANJE. — Pred dnevi je bilo v hrastovskem gradu predavanje, ki ga je priredila »Svoboda II«. Predaval je prof. Pešec iz Radeč o »Zgodovini dramatike v svetu in pri nas«. Predavanja so se udeležili vsi ljubitelji dramatike in tudi ostali. — Vsi navzoči

15. aprila s prvim avtobusom na Planino

Avtobusno progo, ki bo obratovala vsak dan bo vzdrževalo avtino podjetje »Prevoz« iz Brežic. — Veselje Planincev in Sevnčanov — Ugodnost za izletnike na Lisco.

Dolgotrajna želja Planincev in Sevnčanov se je končno le izpolnila. Cesta na Planino je spet toliko urejena, da je sposobna za avtobusni promet in upravni odbor avtoprevozniškega podjetja »Prevoz« iz Brežic je sklenil, da s petnajstim aprilom ponovno vzpostavi avtobusno zvezo Planina—Sevnica Raika—Studenec—Krško in Brežice ter obratno.

Za Sevnčane bi bila sicer prikladnejša druga varianta: Planina—Sevnica—Studenec—Bučica—Novo mesto, toda če to ne gre, se pač ne da pomagati.

Planina, ki je bila svoj čas znan turistični kraj, je bila povezana z avtobusno progo s Sevnico že v stari Jugoslaviji in še pred nekaj leti. Čeprav je ta komunna priključena celiskemu okraju, so tamkajšnji prebivalci vendar močno zainteresirani na Sevnici, saj je najbližji večji kraj, kamor pošiljajo in prodajo tudi les ter so si prav zato tudi oni močno želeli te avtobusne proge.

so bili s predavanjem zelo zadovoljni in žele, da bi »Svoboda II« organizirala še več podobnih predavanj.

Ta avtobus pa bodo lahko prav koristno uporabili tudi izletniki na Lisco, saj jim bo skrajšal kos poti. —jak

POSTANI ČLAN

PREŠERNOVE DRUŽBE

STARA VAS

Aktiv LMS iz Stare vasi je preteklo nedeljo uprizoril veseligr »Trije vaški svetniki«. Prireditev je dobro uspela in so bili gledalci z izvedbo igre zadovoljni. Obisk je bil zelo dober, tako da je bila učilnica, v kateri so igro priredili, nabito polna ljudi.

V nedeljo, 31. marca, pa bodo igralci gostovali s to igro v Kape- lah in se pripravljajo za dober obisk.

Tukajšnja mladina je dobro izkoristila zimске mesce in poleg navedene igre naštvorila še igro »Stari in mladi«. Tudi na politično-ideološko izobrazbo niso pozabili, saj imajo mladinci redne članske sestanke in tudi razna predavanja. Razen tega pa so člani mladinskega aktiva tudi člani drugih organizacij, v katerih pridno delajo.

Želimo, da bi mladinci z istim poletom nadaljevali svoje delo tudi v prihodnji zimi. V poletnih mesecih ne bodo mogli v tolikem obsegu, ker jih zdržuje poljsko delo.

M. M.

V Trboveljah je delovni dan

Zjutraj, ko sonce še ne prodre skozi debelo plast nadležne megle in ura še ni osem, se poslove tam gori na hribu od svojega skromnega stanovanja vsi Trboveljci. Matj gre na trg in v trgovino, mlajša otroka Tonček in Marijan v osnovno šolo, hči Mara pa usmeri svoje korake proti gimnaziju.

Oče in sin Janez sta že skoro dve uri na »šihntu«. Stari rije sto in sto pedjev pod zemljo za dragoceno zmajevo krvjo, ki ji pravimo premoz, mladi Trbove pa je predani opravil vavensko šolo in je sedaj kovinar v Strojni tovarni.

MLADOST NA CESTI

Danes je v Trboveljah delovni dan. Delovni dan kot stotine drugih. Desetine ljudi zapuščajo v zgodnjem jutru svoja domovanja. V revirju je sto in sto »Trbovecev«, malih, skromnih, prid-

»Telesna vzgoja in šport«. Sile športa spet in spet osvajajo svet.

»Madona — pogledi! Ali bi se peljali!« Pred Domom »Svobode« v Zg. Trboveljah se spoznamo z mnogimi trboveljskimi »firbcia«. Pa naj kdo reče, da v čem zaostajamo za Ljubljano in drugimi mesti!

Sicer pa: kdo bi ne postal pred tako lušno stvarco, kot je NSU ali Tomosov Moped.

POMLAD NA ZABJEU

Mirko se je izkazal. Naproti je pohitel materi, ki je hudo težko nesla poln koš »fasunge«. Breme, ki si ga je pionirček naložil na ramena, mu ne dela skrbi. Skoro bo pri domači hiši. Že je mimo sosedove tete, ki pere kuh. perila kar pri »šterni«. Tu še ne poznajo električnih pralnikov. Kaj šel še marsikaj drugega ne.

Ce kje potem so se tu na Zabjeku in gori

OB PODRAŽITVI MESA V SEVNICI Črno in belo

V Sevnici, v središču živinorejsko precej močno razvitega zaledja, so pred kratkim med prvimi v Zasavju podražili boljše goveje meso od 210 na 240 din, teletino od 240 na 260 din in svinjino od 260 na 280 din. Ta korak je med mnogimi Sevnčanji, zlasti med delavci, napravil precej nejevolje. Sicer pa poslušajmo

PRVO ZGODEB. ki so nam jo pripovedovali delavec, gospodinja in uslužbenec: »Meso se je podražilo čez noč. Zadruga je kupila pri nekem kmetu na Kumu tri pare težkih volov po 133 din za kg, torej znatno draže od ostalih cen, ki pa so bili hkrati še močno napitani, kar je njihovo težo precej dvignilo. Zaradi tega naj bi se v prvi vrsti podražilo meso. Ne gre nam pa v glavo, zakaj so za toliko dvignili tudi ceno teletini in svinjini...«

DRUGA ZGODEB. se od prve precej razlikuje. Zadruga trdi, da je hotela dvigniti ceno prvorazredni govedini že pred štirinajstimi dnevi, ker se je na trgu sploh vsa živina, vključno teletina in svinjina, podražila. Poudarila pa je, da je vsa goved, ki jo kupi in najprej nudi Sevnčanom, res kvalitetna, mnogo boljša od tiste, ki jo jedo v revirjih pod oznako prvega razreda.

IN SEDA SI USTVARIMO ZAKLJUČEK. Drži, da so se cene na trgu živine nekoliko dvignile, toda ne toliko, da bi bilo treba prav v Sevnici z njimi poskočiti kar za dvajset in celo za trideset din pri kilogramu. Če bi bila podražitev živine res tako občutna, bi se

cene prav gotovo prej dvignile v Trboveljah in še nekaterih drugih krajih, kjer imajo še velike težave in stroške z dolgimi prevozi in drugim.

Sevnjskim mesarjem radi verjamemo, da prodajajo res kvalitetno meso (videli smo dva krasna vola, ki sta bila pripravljena za zakol), radi jim verjamemo, da prodajo vse to meso, pa čeprav so dvignili cene, in da ga največ kupijo kmetje ob nedeljah, mnogo manj pa delavci, zlasti tisti, ki imajo morda na mesec le sedem tisočakov plače.

To pa se nam ne zdi vse prav. Očitno je, da so pri vsem tem zlasti pozabili na delavce. Prav tako ni najboljše, da zadruga še vedno kupuje od kmetovalcev živino, ki je znatno bolj napitana. (Nekdo nam je pripovedoval, da je nekdo videl v klavnici vamp, v katerem je bilo okoli 50 kilogramov hrane, med njo precej jabolč.)

To številčno utemeljitev je zadruga sicer ovrгла, priznala pa je, da tako več ali manj dela vsak živinorejec, in da bi, če bi se začela boriti proti tem stvarim, izgubila vse prodajalce. Ali res? Če bi se za to res zavzeli vsi kupci, prav gotovo ne. Sicer pa končno: kdo plačuje vse to, to neuzžitno težo? Potrošnik — delovni človek.

Izgovori, da to ne drži, so menda pač največkrat jačovi. In za konec še nekaj zgolj sevnjskega. Svoj čas so tu že imeli dvojce mesarskih podjetij. Ali bi se morda tudi sedaj ne izplačali? S tem bi bili dani temelji za lojalno konkurenco, ki se še dalj časa lepo opaža v trgovini te občine. —jak

Motiv iz Zabjeka

Gospodinja s polnim košem živil na poti iz trgovine

nih rok, veselih, včasih nadležnih, užaljenih, vedno pa dobrih.

Ko se z brega spustimo na tlakovano trboveljsko dno, naletimo tu na največ trboveljskega drobiža in mladine, razigrane kot je pomladni vetrček, ki piha sem od Kuma in se odbija ob prebujajoči se Mrzlici.

Kam vsa ta dolga rečica, ni težko uganiti. V gimnaziju, osnovne šole in otroški vrtec.

In še potem, ko je ura že osem, srečamo tu in tam zapoznelega dijaka ali učenčka ljudske šole.

GOSPODINJE, VESELJE, SKR BI

Devet je. Ulica dobi drugo podobo. Na cesti se pokažejo gospodinj. Vse več in več jih je. Moža ni doma, pa niso same. Spremljajo jih cekri, torbe in kanglice, pa mali čebļajotiči fantiči in dekletca. Kdo bi jim zametil, če se po dve tri zaupno stiskajo druga k drugi in govore, govore...

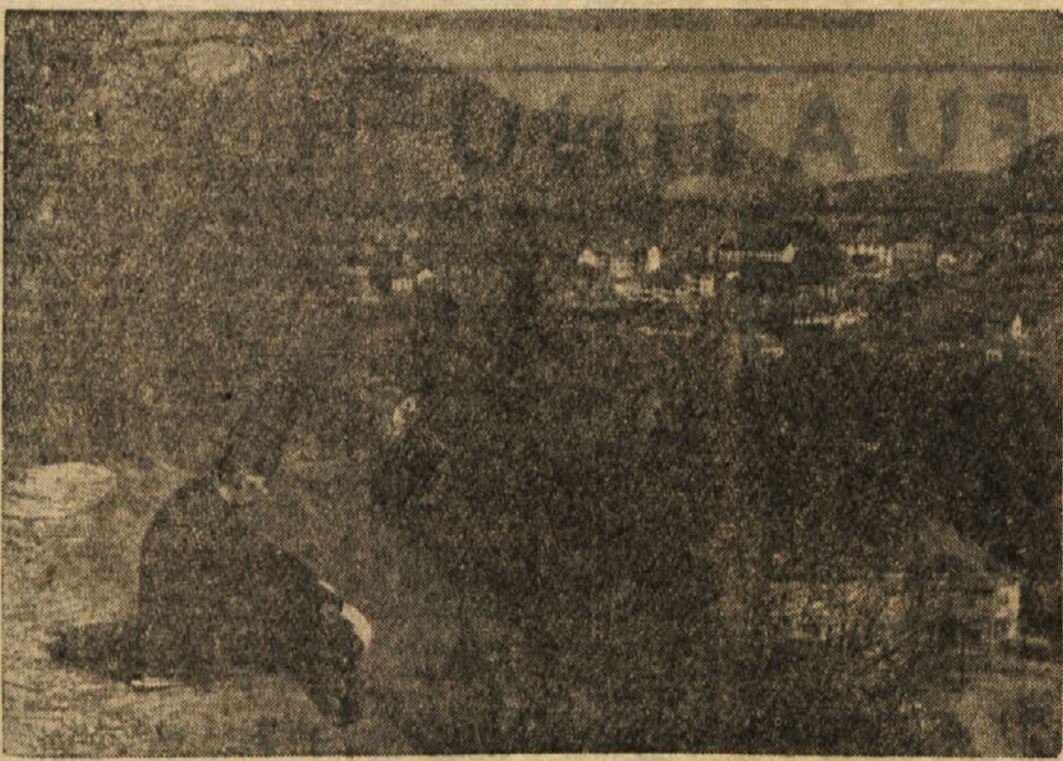
Kje na svetu so gospodinjje drugačne? Na trgu, v mesnici in trgovini pa se marsikatera spremeni. Zamisljene so. Mesec je le dolg in dobro je treba znati obrniti vsak dinar. Doma je družina. Ko se doobra razgledajo po trgu in nakuplje vse potrebno, je treba še v trgovino.

Kakor so se Trbovelje v teh letih na moč razvile, pa so v sebi ohranile še vedno nekaj tiste značilne nekdanjosti, ki jih dela tople in pri-kupne. Mnoge žene še vedno rade prav na plačilni dan stopijo v »štacunos«, da nakupijo vse potrebno za življenje štirinajstih dni. Potem jim ni treba za vsako stvar posebej v dolino. Da pa bo nošnja lažja, imajo sabo koš.

Nekoč so tako delale tudi naše babice. Nekatero tudi zato, da bi »stari« v tistih hudih časih ne zavil prepogosto v gostilno, ki ni bila zastoj...

TRBOVELJSKI »FIRBCI«

Sile športa spet in spet osvajajo svet. Pred razstrto »Ljudsko pravico« se je zbrala na Trgu revolucije čedna skupnica ljudi. Živi mozaik okusa povprečnega bralca: nekaj starejših mož je zbranih ob prvi, drugi in tretji strani; ti se torej zanimajo za politiko, veliko mlajših pa se stiska pod listom, ki nosi ime —

Spet ho, kot kaže, lepo vreme. Tale se zadovoljno greje

NAJSTAREJŠA ZGODOVINA DOLENJSKE

Posavski muzej v Brežicah, dolenski v Novem mestu in belokranjski v Metliki so izdali knjigo »Najstarejša zgodovina Dolenjske«. Napisal jo je kustos Narodnega muzeja v Ljubljani, profesor Stane Gabrovec. Omenjena knjiga predstavlja prvi del »Dolenjske muzejske knjižnice«, kateremu bodo sledila v prihodnjem desetletju dela, ki bodo obravnavala zgodovinski, družbeni, gospodarski in kulturni razvoj Dolenjske in nam dala razen zemljepisni, prirodopisni in narodopisni pregled. Že drugi zvezek Dolenjske muzejske knjižnice, ki ga bo napisal univ. prof. dr. Metod Mikuš in bo izšel v bližnji prihodnosti, bo posvečen obdobju osvobodilnega boja in socialistične revolucije.

Pričujoča knjižica je zaradi finančnih težav izšla v dokaj omejenem številu naklade. Le manjše število izvodov bo zato prišlo na knjižni trg, večji del naklade pa so muzeji — ki so knjigo tudi založili — namenili šolam, prosvetnim ustanovam in ljudskoprosvetnim delavcem v okrajih Trbovlje in Novo mesto. Vsi ti bodo knjigo lahko naročili po minimalni ceni pri zgoraj imenovanih muzejih. Ker so prve izode muzeji že poslali naročnikom, naj bralcem lista povemo nekaj o vsebini knjige. Pri tem seveda še daleč nimamo namer, da bi o njej podajal strokovno oceno. Ta bo napisana na drugem mestu in se tu zato zadovoljujem s tem, da o njej poročam tistim, ki jo bodo največ uporabljali, šolam in prosvetnim delavcem.

Avtor knjige nedvomno odlično pozna domačo in tujo literaturo s

rabil tudi v pričujoči knjižici, kjer se je lotil najstarejše zgodovine na ozemlju Dolenjske. Pri njegovem delu mu je koristno služilo tudi to, da je kot kustos Narodnega muzeja v Ljubljani vodil izkopavanja na doslej največji ilirski gomili v Stični in za Dolenjski muzej v Novem mestu na Volčjih njivah.

Knjiga sicer nosi podnaslov »Vodnik po arheoloških zbirkah muzejev v Novem mestu, Brežicah in Metliki«, ki pa je le deloma točen. Avtor nam namreč v njej prikaže predzgodovino od prvih pojavov človeka pred nekaj več kot pol milijona leti pa do naselitve Slovencev na naših tleh. V živahnem, vsakomur razumljivem pripovedovanju, prepletenem z lepo izbranimi žiljenjskimi primeri iz novejšega zgodovinskega dogajanja, nas vodi od stotisočletja trajajoče kamene dobe preko metalnih kultur bakra, bronu in železa v dobo rimske oblasti v naših krajih in naseljevanja naših prednikov na dolenski zemlji.

Z njemu lastnim načinom pripovedovanja se je posrečeno izognil pomanjkljivosti, ki se večkrat ponavljajo pri obravnavanju predzgodovine na naših solah navadno v dveh oblikah. Prvo slabost predstavlja delo tistih učiteljev in predavateljev, ki črpajo učno snov za najstarejšo zgodovi-

strani obsegajoče knjige dal strnjeno podobo preteklosti Dolenjske in Posavja, ki bi jo v tej obliki zamenjaskali v kateri koli znanstveni publikaciji ali učbeniku. Temu orisu predzgodovine je dodal pregled arheoloških zbirk Posavskega, Dolenjskega in Belokranjskega muzeja, ki naj bi služil njihovim obiskovalcem kot vodnik skozi muzejske razstavne prostore. Tekst knjige zaključuje kratak francoski povzetek. Njemu sledi zemljevid arheoloških najdišč in številne slikovne ilustracije izkopane grafično na najdiščih v Posavju in na Dolenjskem. Mnoge prikazujejo tudi predmete, ki jih ni najti med zbirkami dolenskih muzejev, niti Narodnega

muzeja v Ljubljani, ampak so danes last bogatih muzejev v inozemstvu.

Nisem imel namena Gabrovecovo knjigo s temi vrsticami propagirati za uporabo na naših solah. Vendar iz tega, kar sem o njeni vsebini povedal zgoraj, vsakdo lahko vidi, da jo bo z užitkom prebral in njeno gradivo koristno uporabil pri šolskem pouku. Ob njenem prebiranju si bodo razširili svoje znanje in izpolnili podobo predzgodovine na Dolenjskem in v Posavju učitelji in predavatelji zgodovine na raznih solah v okrajih Trbovlje in Novo mesto. Menda ni treba posebej poudarjati, da mora knjižica postati inventar vseh naših šolskih, prosvetnih in njim sorodnih knjižnic in ustanov. Prepričan pa sem, da jo bodo prebrali tudi prebivalci Posavja in dežele dolenjskega cvička, ki ljubijo in so ponosni na svojo domovino. S. S.

Tam, kjer češnje cveto... Kaj bi vam pravili: spomnite se na mlada leta...

ZGLEDNA SINDIKALNA PODRUŽNICA V ZAGORJU

V Zagorju sta aktiv Zveze komunistov in sindikalna podružnica uslužbencev državnih ustanov z območja občine Zagorje izdelala osnutek strokovnega in političnega delovnega programa.

V strokovnem pogledu so v februarju pričeli s študijem. Študiral so Zakon o upravnem postopku, študij pa je vodil tov. Brane Vipotnik. V marcu študirajo Zakon o državni upravi, nato pa pride na vrsto Zakon o občinskih ljudskih odborih in statut občine Zagorje. Tudi tu je referent tov. Vipotnik. Študij o ureditvi administracije v državni upravi oz. organih pa je predviden v mesecu aprilu, ko bodo izšli zadevni predpisi. Konec meseca aprila bo konsultacija posameznikov. S tem v zvezi so že sestavili izpitno komisijo, o kateri so tovaršji Hinko Rus, Brane Vipotnik in Franc Božič.

Imeli so nadalje sestanke z vsemi člani sindikalne podružnice in sicer v glavnem zato, da ugotovijo, v kolikšni meri se člani udeležujejo v svojem prostem času. To so storili zaradi tega, ker je ugotovljeno, da je nekaj članov dela v organizacijah in društvih, medtem ko ostali stojijo ob strani.

Poleg tega so predvideli v podružnici vrsto predavanj. Tako je že predaval tov. Vipotnik o komunalnem sistemu, tov. Pavle Tomažič o gospodarskem sistemu v FLRJ, predavala pa bosta še tov. Jože Ocepek o kmetijstvu in predsednik občinskega odbora SZDL Zagorje o zunanjepolitičnem položaju.

Posebno skrb bodo posvetili kvaliteti dela po ustanovah. V tem pogledu bodo pomagali mlajšim uslužbencem z različnimi nasveti pri njihovem delu. Po možnosti bodo izmenjali svoje izkušnje v službi za uslužbenci drugih občin okraja Trbovlje, ker se je to lansko leto pokazalo kot dobro in potrebno. Poskrbeli bodo za delovno disciplino. Skrbeli bodo nadalje za izboljšanje kvašitete in kvantitete dela. Prav tako so ugotovili, da posamezni uslužbenci niso pravilno nagradjeni za svoje delo. Zaradi tega bodo po vseh ustanovah pregledali personalne ma-

Izšla je 125. številka 'Naših razgledov'

Iz vsebine:
Dr. Jože Potrč: Njegova oporoka (ob smrti Moše Pijade); R. P.: Madžarska rapsodija; M. O.: Nova država sredi Afrike; J.: Segni pušča desnici; Jože Juhart: Ob novem zakonu o pravnem postopku; Dr. Josip Globoknik: Metropolitain area (nadaljevanje iz konce); Katja Vodopivec: Iz posvetovanj o vzgojnem izobraževanju staršev; Er. Pediček: Eden novih metaforičnih pogledov na moralno vzgojo v višji gimnaziji; Dr. Jože Goričan: Dragocene air znanstvenega socializma (nadaljevanje iz konce); France Avčič: Tu tujine o domovini; J. Bleweis: Tehnični naraščaj v razvitih državah; Dr. M. Kalšnik: Simultanka ob računskih strojih; Drago Potonik: Letno poročilo Narodne banke za 1955; OEC: Ekonomske revije v letu 1957; Veno Pilon: Nazaj k zemlji; Vladimir Kralj: Konstantin Stanislavski; Spomini; Rafael Afec: Naša glasbenoznanstvena šteta v preteklem letu; Alan Janc: Z evropsko dušo in ameriški koraki; Zlata Pirnat: Dve francoski literarni nagradi; —: Erskine Caldwell o tem, kako postane pisatelj; —: Premio Viareggio za Skobca; Dušan Pirjevec: Anton Ocvirk; Stane Štamen: Dragutin Tadijanović; Priznik Zetve; J. N.: Plečnik v Kranju; Akant: Knjiga o prostoru; France Ivanšek: Tipizacija zgradb ali standardizacija gradbenih elementov; scd: Še naj čisto vsi cvetovi...; Jolka Milič: Obrobni zamisek; Mara Vidic-Trdinova: Ob obletnici rojstva Lea's Janca; Ernest Adamič: Problematika švicarskega filma; Kulturne vesti; Nove knjige v tujini; Knjižne novosti.

OBISK PRI PROSVETNEM DRUŠTVU V BOŠTANJU Radi b... več igrali

V Boštanju smo poiskali šolskega upravitelja Jožeta Petančiča. V prijetno hladni šolski sobi je kmalu stekel pogovor o delu boštanskega prosvetnega društva, katerega duhovni oče je.

Društvo deluje že osmo leto. Ima gledališko in pevsko sekcijo ter lepo knjižnico z nad 500 knjigami. Ljudje zelo radi gledajo zlasti gledališka dela. Zadnja igra, ki so jo domači igralci uprizorili še lansko leto, je bila duhovita ameriška komedija »Roksi« in je lepo uspeła. »Se več bi radi igrali,« nam pove predsednik društva. »Pa nimamo dovolj režiserjev.« Moški pevski zbor »Boštanski fantje« tudi zadnje čase prav marljivo vadi. Pripravlja se na razne nastope. Lani je dosegel vrsto lepih uspehov. Pel je doma in v okoliških vaseh.

Prosvetno društvo s prostori nima težav. Lep oder ima v »Partizanovem« domu, s katerim dela v kar največji slogi. Omenili smo oder. Tega so si uredili in opremili člani sami, brez kake večje pomoči od zunaj. Sedaj si žele le še dostojno zaveso. Pa nimajo denarja. Za pomoč so zaprosili Okrajni svet »Svoboda« in prosvetnih društev in upajo, da ne zaman. —jak

Premalo otroških vrtecev Rešitev nagradne uganke iz 12. številke

Zaposlenim zasavskim mamicam, ki povrh tega še nimajo nobenega človeka, ki bi doma varoval njihovo dečo, dela že nekaj let velike pregla-vice občutno pomanjkanje otroških vrtecev, kjer bi lahko vsaj za nekaj ur brez skrbi pustile svoje malčke. Prav gotovo bi se takrat, ko bi bil urejen ta problem, na posameznih delovnih mestih za spoznanje izboljšala tudi storilnost, saj bi se žene laže vživle v svoje službene naloge, ko bi jim pred očmi ne plesal več strah, kako je doma, in ali se morda Metki, Tončku, Marjanci, Jožici in Frančku prav tedaj ni zgodilo kaj hudega.

V trboveljskem okraju je trenutno komaj 13 vrtecev, a še ti ne morejo delati tako, kot bi bilo želeli zaradi pomanjkanja prostorov, delno pa tudi, ker ni kadra.

Tako bi danes samo v Trbovljah potrebovali mimo že obstoječih vrtecev še deset oddelkov, v Zagorju in na Senovem dva, in v Brežicah še enega. V Radečah, kjer te ustanove zaradi pomanjkanja prostora še nimajo, pa si na vsi moč žele tudi dva ali pa vsaj en razred.

Za ustanovitev vseh novih otroških vrtecev, s katero se ne sme odlašati od leta v leto, pa bo treba poleg prostorov tudi precej novih vzgojiteljev. Občina in okraj štipendirajo sicer skupaj 16 dijakov, žal pa letos še nobena od teh ne bo skočala solanja.

Ker pa je verjetno, da bo republika tudi tokrat dodelila v trboveljski okraj nekaj novih moči, lahko pričakujemo, da bo mogoče začeti z delom teh toliko potrebnih ustanov vsaj v nekaterih najpotrebnejših krajih. —jak

Naši pionirji so uganili tudi uganko, ki smo jo prinesli v 12. številki »Zasavskega tednika«. Pravilna rešitev se glasi: voda.

Žreb je prisodil nagrado za rešitev uganke Jošku Bregarju, učencu I. a razreda nižje gimnazije, pošta Radeče pri Zidanem mostu št. 96 — drugo nagrado pa dobi po odločitvi žreba Vinke Blažič, učenec I. a razreda osnov. šole, Dobova 49, pošta Dobova pri Brežicah. Obema bomo knjižno darilo poslali po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za pošano rešitev in za pozdrave priskrba hvala. Uredništvo

Nova nagradna uganka za naše pionirje

Za danes sledečo uganko: **Triperesna sem rastlina, slastna moja je vsebina, toda ne za vsaka usta, zajček me najraje hrusta.**

Rešitev uganke nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 7. aprila, popoldne. Tudi za rešitev te uganke bomo dali 2 lepi knjižni nagradi po odločitvi žreba.

Ob odgovoru ne pozabite navesti svoje ime in priimek, nadalje razred šole, ki jo obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem pionirjem lepe pozdrave. Uredništvo.

Freske v Viteški dvorani breziškega gradu

področja predzgodovine. Kot ab-no iz »razprav naše periodične solbent klasične filologije pa je znanstvena literature. Pri tem pa hkrati izvrsten poznavalec zgodovinskega in družbenega dogajanja v antičnem svetu. Široka razgledanost in sveti mu omogoča, da ponekod skromne podatke slovenskih arheoloških najdišč spretno dopolni in osvetli z zgodovinskim izročilom antičnih avtorjev in virov. To metodo je z uspehom upo-

Dvoklavirski koncert v Trbovljah

V soboto, 30. marca bosta nastopila v koncertni dvorani Delaskega doma profesorja Silva Hrašovec in Pavel Šivic iz Ljubljane s klavirskim sporedom, ki je novost za Trbovlje. Izvajala bosta same skladbe, napisane ali prirejane za dva klavirja. Svoj čas se je ta zvrst klavirske glasbe zelo gojila, in že v času, ko so se igrali na čembale, predhodnike današnjega klavirja, so skladatelji pisali glasbo za dva, tri in celo štiri čembale.

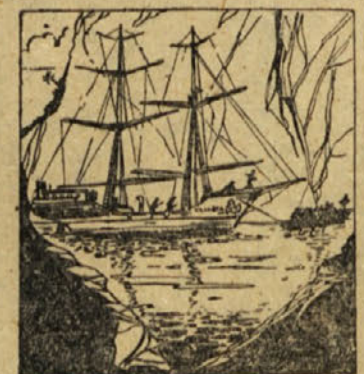
V prejšnjem stoletju, ko je koncertni klavir dobil svojo današnjo obliko, dolžino in zvočnost, so se veliki klavirski virtuozji radi producirali s skladbami, pisanimi za dva klavirja; pa tudi sami so napisali mnogo del, ki so bogato izkoristila ves obseg teh ogromnih instrumentov in dopuščala na njih zvočne učinke, da tekmujejo kar s celim orkestrom. Zaostale kulturne razmere, pri nas so redkokdaj dopuščale koncertno igrjo na dveh klavirjih, ki morata biti dobra in tenkočutno uglašena. Zato si je tako zvrst glasbe privoščil le izjemoma kak kulturni center.

Tokrat bomo imeli tudi v Trbovljah priložnost spoznati nekaj takih del iz svetovne glasbene literature, ki segajo deloma za nekaj sto let v preteklost, ki nato zajamejo romantično točnost preteklega stoletja in predstavljajo tudi tvorče, ki so delovali že v našem stoletju. Izvajalca sta doslej z njimi uspeła v Ljubljani, Mariboru in Ptujju. To dejstvo pa je hkrati dokaz, da se množijo kraji, ki lahko stavlajo na razpolago dva ubrana klavirja — veča pa se tudi zanimanje za kulturne prireditve najrazličnejšega značaja, med katere smerno šteti tudi nocojšnji večer.

VRAGINA FUATINU

Napisal: Jack London

Riše: Bernard Emerik

49. Obramba Velike skale je imela svoje prednosti, a tudi svoje slabe strani. Ni je bilo mogoče zavzeti; dva moža sta jo lahko držala proti tisočem.

50. Razen tega je tudi stražila izhod na široko morje in zato

51. »Valetta« je šla prva, kitolovski čoln jo je vlečil in na njem so bili mornarji ujeti močje s Fuatino. Grief in Mauriri sta jih opazovala iz svojega varnega zaklona, ki je bil tri sto čevljev visoko v skalah. Fuako so ležale poleg njiju.

52. Razen tega je čakala še tleča kreslina goba in pa precejšen svezjen dinamični patron, opremljenih s kapičami in vžigalnimi vrvcovi. Ko je čoln plul k pod njima, je Mauriri zmaljal z glavo:

OPISUJTE v »Zasavski ednici«

S SKUPŠČINE OKRAJNE ZVEZE TVD »PARTIZAN« TRBOVLJE

Večji razmah telovadne vzgoje v revirjih in na podeželju

17 DELUJOČIH ORGANIZACIJ — ŠTEVILO TELOVADEČIH SE JE POVEČALO ZA 6% — V PRETEKLEM LETU 8000 TELOVADNIH UR — SE VEDNO POMANJKANJE VODNIKOVI — USPEL OKRAJNI TELOVADNI NASTOP V BREŽICAH — PRIPRAVE ZA ZLET V LJUBLJANI — IZVOLJEN 35-CLANSKI PLENUM

Letni skupščini okrajne telovadne zveze so prisostvovali v nedeljo v Delavskem domu v Trbovljah poleg delegatov iz 17 društev tudi številni gostje iz Ljubljane ter okrajnih in občinskih političnih organizacij, nadalje zastopniki JLA. Iz poročil, ki so jih podali podpredsednik Vinko Salmič, tajnik Soldat, načelnik Karel Rupnik, blaginik in številni diskutantri, poznamemo naslednje:

Va področja okrajna Trbovlje deluje 17 telovadnih društev »Partizana« s približno 2000 telovadečimi. Zanimanje za telo-

loti obiskuje telovadbo zelo majhno število članov in članic. Lansko leto je bilo opaziti veliko aktivnost pri nastopih, vendar so bile tudi tu storjene napake. Tako so imeli letne telovadne nastope Trbovlje, Zagorje, Hrastnik-Dol, Izlake, Rače in Papirna, medtem ko je nastop v Hotemcu preprečilo slabo vreme. Dobro uspele telovadne akademije so pripravila telovadna društva Brežice, Sevnica, Trbovlje in Rače. Društva so nadalje v velikem številu sodelovala pri Titovi štafeti in raznih drugih proslavah in prireditvah. TVD »Partizan« v Trbovljah je napravilo lepo potezo, ko je navezalo stike z mladino iz Zaboka in Sanskega mosta.

Aktivnost društev »Partizana« se je izražala tudi v delu s pionirji in v drugih športnih vejah. Tu so imeli več uspeha društva s področja Krško in Brežice. Eden izmed perečih problemov v društvih so telovadni domovi, ki naj bi bili po mnenju večine delegatov v skrbni in upravljanju po komunah.

V sami razpravi in tudi v sklepni ki so bili sprejeti na skupščini, pa je bila predvsem poudarjena potreba dobre organizacije prireditelj za Dan mladosti, nadalje je treba skrbeti, da bodo društva sodelovala v čim večjem številu na republiškem zletu telovadcev v Ljubljani. Prav tako je potrebno, da društva posvetijo čim večjo skrb vprašanju vzgoje telovadnih vodnikov in večjemu dotoku članov in članic v telovadne vrste.

— ar

Mariborsko-varaždinsko-celjska nogometna liga PRVE TOČKE — PRVI USPEHI — PRVA RAZOČARANJA

Tudi ena točka je dobra

Rudar : Tekstilac (Oroslavje) 1 : 1

V prvi tekmi spomladanskega prvenstva je moštvo trboveljskega »Rudarja« gostovalo v Oroslavju. Nastopilo je z nekaj mladimi močmi brez Molnarja in Pristava, ki bosta imela pravico do nastopa šele 7. aprila. Tekma v Oroslavju je bila

sicer dobra, toda po poteku igre je bilo videti, da Rudarjevci niso upali dosti startati, ker so domačini igrali precej borbeno, a tudi sodnik ni bil ravno najboljši. Kljub temu so revirčani prinesli domov dragoceno točko, ki jim bo prišla prav ob zaključku tekmovanja. Sodnik slab.

V nedeljo bo igral »Rudar« doma proti moštvo »Sobota« iz Murske Sobotice. Prijateljska nogometna tekma Rudar : Sloga v Trbovljah 3:2.

Brežičani premagali »Fužinarja«

Številni gledalci so na stadionu v Brežicah z zanimanjem spremljali prvo tekmo spomladanskega dela nogometnega prvenstva mariborsko-celjske lige in sicer med domačo enajstovico in NK »Fužinarjem« iz Raven. V tekmi, ki je bila ostra in tipično prvenstvena, so bili domačini popolni gospodarji na terenu, saj so nad 80 minut igrali na polju gostov in zaslužen zmagali z 2:1 (0:0).

Za domače igralce sta bila uspešna Stamenkovič in Nešič. Najboljši mož na terenu je bil vsekakor vratar gostov Grizoid, ki je v velikem formatu branil nad sto žog in tako rešil svoje moštvo še pred večjim porazom. V vrstah Brežičanov so manjkali branilci, vendar je enajstovica pokazala eno svojih najlepših iger, v kateri so vsi sodelovali kompaktno, kjer so se zlasti odlikovali Sliškovič, Lenič in Kovač.

V predtekmi so brežiški pionirji premagali tehnično boljše pionirje iz Cerklj ob Krki z rezultatom 3:0 (0:0).

M. T.

„Proletarec“ je slabo začel

Kladivar : Proletarec 3 : 0 (0 : 0)

Prvi polčas je bil neodločen in so domačini zamudili nekaj priložnosti. Drugi polčas pa je pripadal gostom, ki so si s tremi goli zagotovili zmago in dve dragoceni točki. Se večjega poraza je rešil domačine odlični vratar Ocepak.

Preko 1000 gledalcev je razočarano odhajalo z igrišča, vendar v nadi, da bo drugič boljše.

V nedeljo bo nastopil »Proletarec« v Zaboku proti »Mladostia«.

Mariborsko-celjska nogometna liga Uspeh „Bratstva“ v Velenju

Bratstvo (Hrastnik) : Rudar (Velenje) 4 : 1

Kar dobro so začeli nogometna društva »Bratstvo« iz Hrastnika, saj so na igrišču v Velenju gladko odpravili domačega »Rudarja« s 4:1 in si osvojili dve dragoceni točki.

Telovadni dvoboj v Sežani

Slovenija : Srbija (542,55:529,50)

V nedeljo so v Sežani odigrali telovadni dvoboj telovadcev I. razreda v orodni telovadbi. Zmagala je Slovenija.

Med posamezniki so se na tem tekmovanju izkazali dobro tudi revirčani iz Hrastnika in Trbovlj. Tako je telovadec Sevnica, član TVD »Partizan« iz Hrastnika, dosegel 3. mesto, četrto pa mladi Trugar iz Trbovlj.

Za konec kar dobro

»Triglava« iz Kranja republiški prvak v kegljanju —

Trboveljski »Rudar« na 10. mestu

V nedeljo so končali republiško tekmovanje v kegljanju na kegljiščih v Ljubljani in Trbovljah. V Trbovljah so igrali »Lokomotiva« iz Maribora, »Branik« iz Nove Gorice in »Rudar«. Najboljši rezultat je dosegla ekipa »Rudarja«, in sicer 4861 klinov, »Lokomotiva« 4687 in »Branik« iz Nove Gorice 4397 klinov.

V končni uvrstitvi je »Rudar«

SREDA, 3. APRILA

11.00 Harmonika, trobente, piščali in bas — pa narodne pesmi za mesto in vas. 11.35 Radijska šola za višjo stopnjo: Brez naslova (ponovitev). 12.05 Opoldanski operni spored. 12.40 Judni ritmi. 13.15 V vselem tonu. 13.30 Oj Marjane, Marjane... (dalmatinske in slavanske narodne pesmi). 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev). Puškin: Car Saltan. 15.40 Utrinki iz literature. — Miodrag Bulatovi: Epilog. 16.00 Koncert po željah. 17.10 Sestanek ob petih. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Zunanepolitični letjona. 18.45 Radijska univerza. — Prof. dr. Franc Čelšnik: Zgodnja diagnostika raka v ustih. 20.00 Eugen Suchon: Vrtinec, opera v 6. slikah.

ČETRTEK, 4. APRILA

8.30 Drobne orkestralne skladbe. 9.20 Od popevke do popevke. 10.10 Za vsakogar nekaj (pester glasbeni spored). 11.00 Pesmi za naše mla. 11.15 Cici-banum — dober dan! — a) Brigita Kor: Pripravljena o nečimerni mačici. — b) Wierfried Bauer: Lisjatek in njegov prijatelj. 11.30 Baletni intermezzo. 12.00 Vokalni ansambli v zabavni glasbi. 13.30 Popularne melodije iz orkestralne glasbe. 14.20 Pionirski kotiček. 15.40 Utrinki iz literature — Hans Fallada: Pripravljena o bratcu. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Družinski pogovori. 18.10 Odloček iz smetaneve opere: »Dalibor«. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 5. APRILA

11.00 Za dom in žene. 11.10 Popoldanski operni spored. 13.15 Ritmi in melodije. 15.40 Utrinki iz literature — Valery Larbaud: Dolly. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Radijska univerza — prof. Ivan Tominec: Revija »Lež in slovstvo«. 18.45 Tedenski zunanepolitični pregled. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 6. APRILA

8.05 Zabavna matineja. 8.40 »Anko Gregorc: Koroski rej. 9.30 Lepa melodije — znani napevi. 10.10 Od melodije do melodije. 11.15 Dober dan, otroci! (dve pravilici). 12.40 Zabavne popevke. 13.15 Avsenikov trio van igra... 13.30 Od arile do arile. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 15.40 Novi filmi. 16.00 Glasbene uganke. 17.10 Kaj bo prihodni teden na sporedu. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Okno v svet. 18.15 Poleta ženski zbor Fr. Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja in moški zbor Primorskih študentov p. v. Antona Naruta. 18.45 Jezikovni pogovori. 20.00 Zabavni sobotni večer. 22.15 Oddaja za naše izseljence — na valu 327.1 m.

Pričetek prvenstva mariborsko-celjske nogometne lige

Svoboda (Trbovlje) - Ušnjar (Šoštoni) 0:1 (0:0)

V nedeljo sta se v prvenstveni tekmi pomerila domače moštvo trboveljske »Svobode« in »Ušnjar« iz Šoštona.

Takoj v prvem delu igre so začeli prevladovati na igrišču domači igralci in so večkrat ogrozili vrata gostov, vendar so vsako še tako dobro priložnost pustili neizkoriščeno. V tem delu igre bi domači lahko vodili igro z najmanj tremi goli razlike.

V drugem polčasu pa je igra postala vse bolj ostra, v določenih trenutkih celo surova. V tem so prevladovali gostje. Tudi v tem delu igre so imeli domačini več priložnosti za doseg gola, a ga niso dosegli. Proti koncu igre pa so gostje nadkrijevali domačine, iz česar je videti, da imajo boljše kondicijo, vendar so edini gol dosegli z enajstmetrovko. Pripomniti pa je treba, da je bila enajstmetrovka neopravičeno prisojena, ker ni bilo prekrška v prostoru, ki zahteva enajstmetrovko, pač pa je bil prekršek storjen izven kazenskega prostora pred vrati. V prvem polčasu pa so gostje napravili prekršek nad domačimi igralci v kazenskem prostoru, vendar glavni sodnik ni dosodil enajstmetrovke, čeprav je stranski sodnik pokazal na belo točko.

Sodil je Koradžija iz Celja zelo slabo. Pred to tekmo so se pomerili mladinci »Svobode« in »Rudar II«, ki se je končala z 2:2. S. L.

KINEMATOGRAFI

Kino »Delavski dom« v Trbovljah bo predvajal do ponedeljka italijanski film »DEKLATA IZ SANFREDIANA«; naslednji teden pa bolgarski film »NEMIRNA POT«.

Kino »Svoboda« Trbovlje II bo imel na sporedu do ponedeljka italijanski barvni film »ATILA«.

Posebna objava! Vse šoloobvezno mladino obveščamo, da bodo vsako nedeljo dopolne ob 10. uri kinopredstave v kinu Trbovlje II. Vstopnina 10 din. Jutri, v nedeljo, bomo predvajali sledeče filme: »Slavno morje«, »Nespejska miš«, »Malosrčni racman«, »Solartek Mišek«, »Kozarek preveč« in »1.400.000 KW«.

Kino Brežice predvaja 30. III. francoski film »KO BI VSI FANTJE SVETA...«; 31. marca nemško-franc. barvni film »CIGAN BARON«; 1. aprila »CIGAN BARON«. (Predstave ob 16. 18. in 20. uri.) 3. in 4. aprila ameriški barvni film »DIVJI VETER«; 5. in 6. aprila ameriški barvni film »DESTROY«.

Kino Sevnica predvaja 30. in 31. marca nemški film »STARI GREŠNIK«; 6. in 7. aprila ameriški barvni film »HONDO«.

Kino Brestanica predvaja 30. in 31. marca angl. film »ZENA NA BRODU«; 3. in 4. aprila ameriški kavbojski film »STRELJAJ PRVI«; 6. in 7. aprila ameriška drama »GREH ENE NOČI«.

Kino »Svoboda« Dobrna v Trbovljah sporoča kinobiskovalcem, da bo predvajal en. do dvakrat mesečno najnovejše premierne filme. Ostali program bo še v naprej izpolnjeval z najboljšimi repriznimi filmi. Nadalje sporoča, da predvaja vsak teden »filmske novice« in enkrat mesečno »Skozi celni svet«.

Od 27. do 31. marca bo predvajal ameriški film »TARZAN«; od 4. do 8. aprila amer. barvni film »OSAMLJENI REVOLVER«.

Kino »Svoboda« Zasavje v Trbovljah bo imel na sporedu od 29. marca do 1. aprila ob 17. uri in 19.15 uri ameriški film »TUJEC NA BEGU«. Za mladino bo predstava v nedeljo pop. ob 15. uri po znižani ceni.

PREKLIC

Predključem za neresnično, kar sem govoril o Faniki Jerše iz Trbovlj. — Dominik Jerše, Trbovlje, Kolodvorska 16.

ZAHVALA

Iškreno se zahvaljujem primarju dr. Virgilu Krasniku za uspešno izvedeno operacijo. Ob enem se zahvaljujem dr. Kržiščniku in strežnemu osebju bolnišnice.

Emica Lekše, Trbovlje

OTROŠKI ŠPORTNI VOZICEK prodam. — Kahne, Dom in vrt štev. 21.

ENOSTANOVANJSKO HISICO ob cesti (približno 25 arov) prodam. Ponudbe pošljite na: Bizjak, Planina, pošta Raka.

SADNI KIS se dobi pri Goropevski, Klek štev. 5, v popoldanskih urah.

PRODAM GOSPODARSKO POSLOVJE (prestavljivo). Pepca Pleterak, Brestanica 25.

VREMENSKA NAPOVED ZA PRIHODNI TEDEN

Sredi prihodnjega tedna lepo vreme. V ostalem nekoliko nestalno, vendarle manjše ali krajevne padavine. Samo v drugi polovici prihodnjega tedna manjšave, vendarle kratkotrajne, padavine.

Dr. V. M.

● VELIKE MANEVRE ima ameriška vojska v bližini Filipinov. V manevrih sodeluje 92 bojnih ladij in več sto letal.

● ZAPADNONEMSKA VLADA je sklenila s Turčijo pogodbo za nabavo municije v skupni vrednosti 740 milijonov nemških mark.

POPRAVEK

Na zadnji strani zadnje številke Uradnega vestnika, kjer smo objavili »Podatke okrajna Trbovlje« se nam je vrnilo nekaj ne ljubljen napak.

V uvodu bi morala biti pet vrst, v drugi. V prvi razpredelnici bi morala biti besedica »travnik« v šestem razdelku. V devetih razpredelnici, zadnji razdelek pa je pravilno »gostota na kvadratni kms., spodaj pri vsoti pa je pravilno 93.

Uredništvo

Sprejemamo naročila za izvrševanje strojnih del rigoliranja, oranja in planiranja. Imamo kompletno rigolno garnituro in dva gosemičarja s planirno lopato za planiranje na vseh zemeljskih delih v kmetijstvu, gradbeništvu in komunalnih objektih. Interesenti, prigrisate svoje potrebe! Dela izvršujemo hitro, solidno in pod ugodnimi pogoji.

KMETIJSKA PROIZVAJALNA POSLOVNA ZVEZA BREŽICE

VODNOGOSPODARSKA SEKCIJA ZA SPODNJO SAVO, BREŽICE razpisuje delovno

mesto računovodje

Pogoj: 1. srednješolska izobrazba s prakso; 2. nižješolska izobrazba z daljšo strokovno prakso. Nastop službenega mesta takoj ali po dogovoru. — Osnovna in dopolnilna plača po uredbi.

RADIO V TEM TEDNU

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.00 radijski dnevnik ter ob 22.05. Oddaja »Naši poslušalci« čestitajo in pozdravljajo ob delavskih ob 14.35, ob nedeljah pa ob 14.00—16.00. »Kmetijske novice in kmetijsko univerzo« vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 7.20. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci!« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik od 5.00 do 7.00.

NEDELJA, 31. MARCA

6.00—7.00 Veseli nedeljski pozdrav. 7.35 Z zabavnimi melodijami v prijeto nedeljsko jutro. 9.20 V nedeljo jutrajz vstala bom... (Pisana zmes pesmic domačinov). 9.45 Se pomnite tovariši... Mirko Marovec-Nandc: Žužek; a) Vojkov vod rešuje terenca Čibeja; b) otrok ve premagal vojno. 11.35 Lahka glasba. 13.30 Za našo vas. 16.00 Ciril Stani: Koristno s prijatelji (reportaža). 18.41 Melodije za dobro voljo. 19.00 Radijski dnevnik. 20.00 Malo od tu in malo od dnevi. 20.00 Malo od tu in malo od dnevi. 20.00 Malo od tu in malo od dnevi. 21.00 Kulturni razgledi: Ob 200-letnici smrti skladatelja Jana Vavčova Staniča.

PONEDELJEK, 1. APRILA

11.00 Uvodni takti. 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Puškin: Car Saltan. 11.35 25 minut s kvintetom braštanov. 13.15 Avsenikov in njihovih pevci. 13.15 Pisan spored zabavnih melodij. 14.40 Utrinki iz literature — Pa je privrel april na svetlih krilih. 16.00 V svetu opernih melodij. 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.15 Mali koncert Slovenskega okteta. 18.40 Madinska oddaja. 22.15 Igrajo našo zabavni ansambli.

TOREK, 2. APRILA

8.40 Igrajo mali zabavni ansambli. 10.10 Glasbeni rendez-vous (sodelujejo znani zabavni ansambli in solisti). 12.00 Poje kvintet Niko Stritof ob spremljavi Strih fantov — mes igra Kmečka godba. 14.40 Emil Adamci: Tatarska sultana (igra orkester Slovenske filharmonije, dirigirja Jakob Cipc). 13.15 Zabavne skladbe na dveh klavirjih. 13.30 Odločki iz komičnih oper »Tatinska sraka«, »Sevljski brivec« in »Prodana nevesta«. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku. 18.00 Športni tednik. 18.30 Domače aktualnosti. 20.00 Hrvatska zborovska skladba poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Mladena Pozajčiča.

Moštvo ŠD Svoboda Trbovlje

Trboveljčani!

V soboto, 30. marca, bo ob 19. uri v Delavskem domu KONCERT prof. Pavla Sivica in prof. Silve Hrašovec na dveh klavirjih. Koncertanta sta priznana pianista iz Ljubljane. S tem koncertom sta dosegla na številnih koncertnih odrih sijajna priznanja, zato vljudno vabimo vse trboveljske občane in ostale, da se koncerta udeležijo v čim večjem številu.

Vstopnice so v predprodaji pri blagajni Delavskega doma. Vstopnina znižana!

V ponedeljek, 1. aprila, bo priredil SLOVENSKI OKTET iz Ljubljane koncert v Delavskem domu. Za mladino je 17. uri, za odrasle pa ob 19. uri.

Slovenski oktet si je v zadnjih letih pridobil obilo priznanj in najvišjih ocen tako doma kot v tujini. Ta koncert bo zadnji pred daljšim gostovanjem okteta v Italiji.

Vstopnice se dobe pri blagajni Delavskega doma v predprodaji. Vljudno vabimo k čim večji udeležbi!

★

V četrtek, 4. aprila, bo gostovala v Delavskem domu ob 19. uri Opera SNG iz Ljubljane z opero Wolfa-Ferraria ŠTIRJE GROBIJANI. Ta glasbena veseloligra je dosegla že povsed velik uspeh. Glavne pevke partije bodo peči priznani operni pevci Lado KOROŠEC, Janez LIPUŠČEK, Danilo MERLAK, Franc LUPSA, Zdravko KOVAČ, Drago ČUDEN, nadalje pevke Elza KARLOVČEVA, Milica POLAJ-NARJEVA, Manja MLEJNKOVA in drugi. Režiser Ciril Debevec, dirigent dr. Danilo Svara, scenograf inž. arh. Ernest Franz.

Ljubljanska Opera in njeni pevci so dosegli v zadnjih letih zelo visok umetniški nivo, kar je potrdilo med drugim tudi njihovo lanskoletno gostovanje v Amsterdamu in Parizu.

Vstopnice bodo na razpolago v predprodaji pri blagajni Delavskega doma.

Vsega DO malem ZA vse

7 dni po svetu

Pravijo, da sta se ameriški predsednik Eisenhower in britanski ministri predsednik Macmillan sponirali. Odnosi med obema deželama so sedaj spet pristrani, ker je »dobro anglo-ameriško prijateljstvo« po pogoj za dobre odnose med Zahodno Evropo in Anglijo. ZDA in Anglija se strinjata o vseh evropskih vprašanjih, zelo pa sta se zblizali tudi glede Srednjega vzhoda. Saj je Washington celo pripravil pristopiti k bagdad-skemu paktu, če ga bodo deželničnice povabile!

Vemo, da se je bagdadska organizacija že večkrat obrnila na Washington s prošnjo, naj bi se ji pridružil in jo s tem otrepil. Po bermudskih razgovorih so ZDA takorekoč že v njem. Pravijo, da se Eisenhowerjevi načrti o Srednjem vzhodu in načrti bagdadske organizacije je marsičem strinjajo. Tako prvi kot drugi so naperjeni proti »komunistični nevarnosti«. Vendar »bagdadci« skušajo minirati tudi arabsko združevanje okrog Egipta, ki ga preveča želja po popolni neodvisnosti od Zahoda. Kaj sodijo Američani o tem, pa je težko reči. Uradno namreč

odločno poudarjajo, da se nečesto omešavati v arabske notranje zadeve in tudi ne povzročati hudo kri. Kako bodo sedaj, po vključitvi v bagdadsko organizacijo, to storili, je pa vprašanje.

»MALA EVROPA«

V Rimu so predstavniki Italije, Francije, Zah. Nemčije, Nizozemske, Belgije in Luksemburga podpisali te dni sporazum o ureditvi skupnega zahodnoevropskega tržišča in atomski organizaciji »Euro-Atom«. V treh etapah po štiri leta nameravajo doseči predvidene načrte. Gre predvsem za to, da po posebnih organih medsebojno uredi vsa tista vprašanja, ki jih sedaj ovirajo. Dežele članice se ločijo med seboj po stopnji gospodarskega razvoja, po gospodarskih panogah, po politiki cen in carin itd. Po dvanajstih letih bodo približno veljali enotni kriteriji, do tedaj pa je treba nacionalna gospodarstva počasi in vztrajno preusmerjevati in vzporejati.

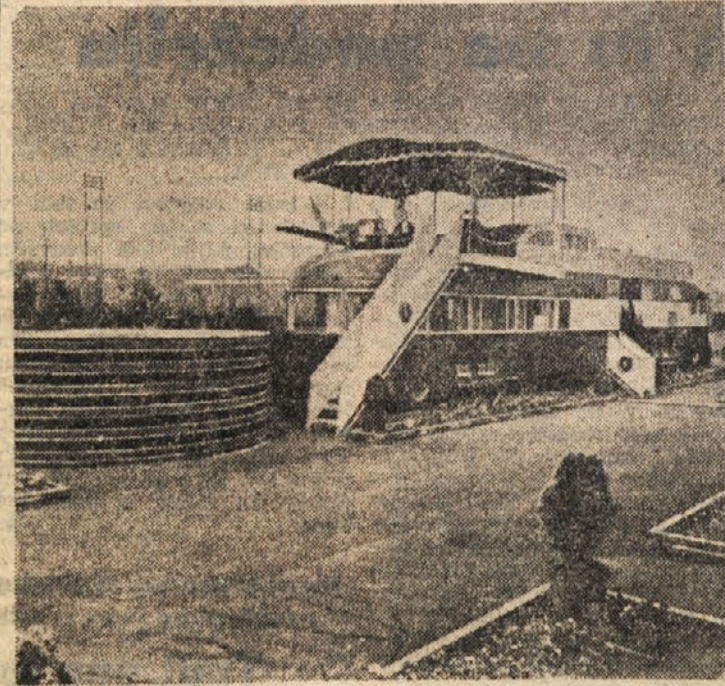
V skupno zahodnoevropsko tržišče so vključene tudi francoske in belgijske kolonije v Afriki ter Somalija, ki jo zasedaj v imenu OZN upravlja Italija. Na tem je vztrajala Francija, ker bodo združene države skupne podpirale gospodarski razvoj sčrnega kontinenta.

Vsekakor je tako združevanje brez diskriminacije pametno, kolikor bi ga ne postavljal na določene družbene-politične okvirje. V skrajnem primeru gre za poizkus, ki utesne roditi dobre sadove. Če že ne v celoti, pa vsaj delno.

SVETUZAR VUKMANOVIČ V EGIPTU

Da bi čimbolj povežali osestransko sodelovanje z Egiptom, posebno na gospodarskem področju, je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanovič prispel na obisk v Egipt. Kot kaže, je egiptovski vladni tudi mnogo na tem, da bi zvedela jugoslovanska stališča do problemov sueske plošbe.

Pozneje bo jugoslovanski gost na posebno povabilo obiskal še Sirijo.

Stanovanjski voz

Politični mozaik

ZA TOBAČNE NASADE GRE

Friedrichstal je majhno mesto blizu Karlsruhe v Zahodni Nemčiji. Mesto šteje okrog 3200 prebivalcev. Občani in mestna občina že delj časa pošiljajo ogorčene proteste višjim oblastem, toda te se, kot izgleda, ne ganejo. Kakor pišejo novinarji v nemških časnikih, so prebivalci mesta povedali, da bodo z lopatami in krampi dočkali znanstvenike in tehnike, če bi se pojavili v mestu in samo poskušali graditi atomski reaktor.

Občani pravijo: ne bomo dovolili, da nam reaktivnost uniči tobačne nasade.

BELI IN ČRNI

Vendar nekaj človeškega z onkravj velike luže. V časnikih beremo, da se je v ameriškem mestu Muskegonu v državi Michigan osemdeset zdravnikov — večidel belcev — obvezalo obiskovati paciente nekega njihovega kolega-črnca, ki je zbolel za tuberkulozo, pa ne more delati. Zdravniki-kolegi mu pošiljajo tudi honorarje, ki jih dobivajo od teh pacientov. Bolani zdravnik brzkone ne bo mogel več delati več let. Kolegi s tem izkazujejo solidarnost do črnega zdravnika.

NE DELA MU ČASTI

V Parizu je pred dnevi sodišče obsodilo na 13 mesecev zapora, 100.000 frankov kazni in sedem in pol milijonov frankov škode banki, bivšega senatorja René Lanielu.

Obsodiljo so ga zaradi prevaj pri delu. Bil je namreč na čelu velikih trgovsko-uvozno-izvoznih podjetij.

Obsojeni je brat nekdanjega predsednika francoske vlade Josepha Lanielu.

Usodni prekop

(Nadaljevanje s 2. strani)

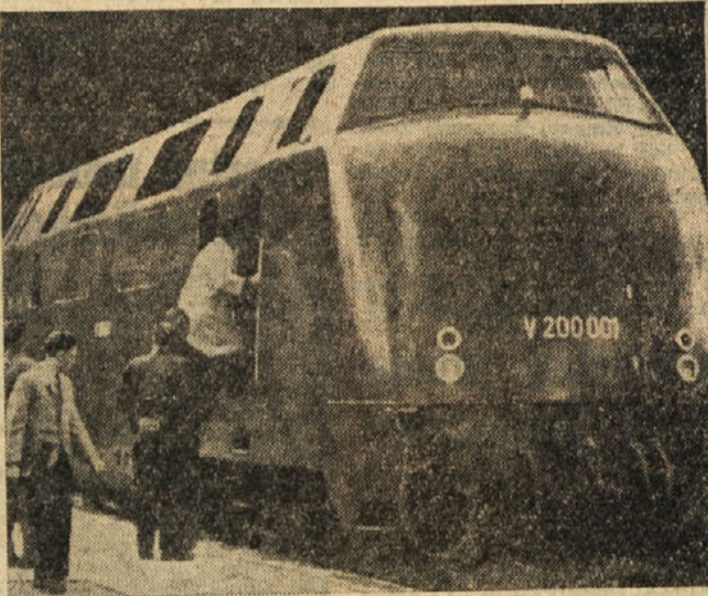
Egiptovska vlada je pred kratkim objavila spomenico, v kateri pojasnjuje svoje stališče do plošbe, sedaj pa je pripravila posebno deklaracijo, ki jo bo izročila javnosti verjetno dan pred odprtjem prekopa. V nje izjavlja, da bo sama pobirala takse za prevoz ladij. Od letnega dobička bo ločila 25 odst. za vzdrževanje in izpopolnjevanje prekopa in naprav.

Angleži in Francozi terjajo, naj bi pristojbine pobirala posebna mednarodna, a ne egiptovska uprava. Od tega bi prejel Egipt le polovico, ostalo pa bi ločili v poseben sklad za vzdrževanje prekopa.

Vendar rešitev še ni v tem. Vemo, da obstaja tako imenovano združevanje za Sueski prekop, v katerem so vključene vse tiste zahodnoevropske države, ki se zavzemajo za internacionaliziranje prekopa. To tezo podpirajo tudi ZDA, četudi na drugi strani trde, da se ne bi hotele zameriti arabskemu svetu.

Ali bo v tem primeru zmagal zdrav kompromis? Ameriški predsednik Eisenhower in britanski premier Macmillan sta pred dnevi na Bermudih razpravljala tudi o tem. Žal se nekatere izjave ne strinjajo z željo po kompromisu. Tako vemo, da sta se oba državnik dometila o tako imenovanih »alarmnih znamenjih«. V primeru, da bi Srednjemu vzhodu grozila nevarnost, bi obe deželi posredovali tudi — z vojsko. Sedaj pa ni jasno, če semkaj poleg nevarnosti »s severa«, t. j. od SZ, sodijo tudi razne »nevarnosti«, ki bi sledile iz sueskega spora samega. Potem bi se Srednji vzhod spet lahko kaj hitro spremenil v nov prekipevajoči kotel.

Mnenje Mednarodnega sodišča pravice bi bilo vsekakor tudi glede Sueskega prekopa zelo umestno. Prizadet bi morali le obljubiti, da se bodo po njem ravnali...

Najhitrejša lokomotiva na svetu z zmogljivostjo 250 km na uro

Na kratkem valu

Nikar ne popustite! — Na Norveškem so začeli stavkati vsi davčni uslužbenci. Ko pa so novice o tej stavki prinesli tudi tamkajšnji časniki, so pričele na vse davčne uprave kar deževati brzojavke in pisma s sledečo vsebino: »Nikar ne popustite! Izdržite do konca, pa čeprav bi to trajalo leta in leta!»

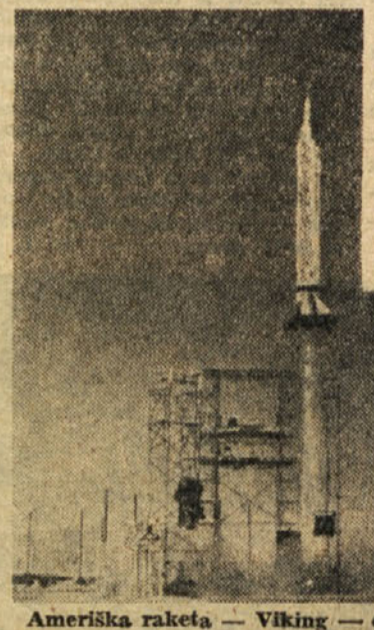
Opice kot jahači. — V Kaliforniji so dirke psov zelo priljubljene in jih ljudje obiskujejo prav tako množično kot konjske dirke. Tudi pred nedavnim je bila tamkaj dirka psov, le z razliko, da so bili tokrat jahači — opice. Ta dirka je bila zelo dobro obiskana in pomeri nov uspeh v dresuri, saj je treba učiti pse in opice.

Mark Twain. — Znanega ameriškega pisatelja in humorista je nekoč vprašali, čemu bi se najprej odpovedal: vinu, ženskam ali petju?

»Petju!« je brez pomisleka odgovoril Mark Twain. »In če bi se morali odločiti med vinom in ženskami?«

»To pa je popolnoma odvisno od letnika!« je rekel Twain.

Vsaj za eno leto! — Med obojevalci lepe filmske igralkle Ave

Ameriška raketa — Viking — doseže hitrost do 80 km na uro

Gardner je posebno vztrajen neki milijonar. Že večkrat jo je prosil za roko. Ava Gardner pa mu je ob neki taki priložnosti odgovorila: »Dragi gospod, tako stvar je treba res dobro premisliti, saj tak korak spremeni življenje ženske vsaj — za eno leto!»

Pregršne ženske. — Na Dunaju je nekoč živel slavni pridigar Abraham a Santa Clara. Nekeč je pridigal tudi o sveto-pisemski grešnici Magdaleni in njeni spokoritvi. In takrat je dejal z močnim glasom: »Tudi med vami v cerkvi je neka taka grešnica, ki se pa še ni spokorila! Hočete vedeti, kdo je ta ženska? Tamkaj sedi! Pazite, ta molitvenik ji bom zagnal v glavo!»

Tisti trenutek pa se je zgodilo v cerkvi nekaj nepričakovanega: vse ženske so skrile svojo glavo pod klop...

48 milijonov lir izgubila! — Marta Costa iz Merana je izpolnila tiket za športno stavo, ni pa tega lista oddala, ker se ji je zdelo škoda, da bi menjajla bankovce za 5000 lir.

Čez dva dni pa je Marta Costu zvedela, da je uganila vse športne rezultate in da bi, če bi bila lista oddala, dobila nagrado 48 milijonov lir!

Svojevrsen mali oglas. — V nekem rimskem časniku je bil pred nedavnim siedeči mali oglas: »Prosim tistega gospoda, ki me je na španskih stopnicah nepričakovano poljubil in obljubil zakon, da se čim prej oglasi, drugače se bom poročila s svojim zaročencem.«

Jutranji obisk

Ko se je Peter nekaj pred sedmo uro zjutraj v postelji še enkrat zadovoljno pretegnil, se je zgodilo naslednje: v sobo sta nepričakovano vstopili dve mladi dami...

Peter se je presenečeno potuhnil za hribom posteljnine, ki je ležala nad njim, in razmišljal, če naj sploh odpre oči. Obeh mladih žensk sploh ni poznal. Toda vredno je bila da se z njimi spozna, kajti obe deklici sta bili ljubki, z jamicami na licih, lepimi očmi, krasnimi nogami in tako dalje.

Mladi dami sta medtem že stali pri oknu poleg njegove pisalne mize in čakali — kdo ve na kaj. Peter je premišljeval, kaj naj stori: ali naj zleze iz postelje in se jima predstavi v spalni srcaji? Nemogoče! Ne glede na to, da bi neumit in nepočesan prav gotovo ne izgledal posebno pabljivo, bi tudi sicer napravil na obisk nemogoče otis.

Peter se je zato potuhnil v svoje blazine in se pripravljaj zaigrati noja: zlezel je pod odejo in se napravil, kakor da spi. Obeh deklet ni mogel več videti. Ukvarjali sta se z nečim pri njegovi pisalni mizi in nekaj govorili. Ni pa razumel besedice.

Za njegovim čelom je seveda mrzlično delalo: vse resitne poti so odrezane, ker je bila postelja daleč od vrat in od edinega izhoda več kot tri metre. Nemogoče je bilo izginiti, ne da bi ga deklici ne opazili.

Toda, stoji! Resitna misel je takrat poblistila v njegovih možganih: prosil bo dami, naj gresta iz sobe za toliko časa, da se bo oblekel — ali še boljje: naj se za ta čas obrneta in mu kažeta hrbet. To je bil edini izhod. Ves srečen je bil.

Hotel je že reči: »Moje dame...« — tedaj pa je začutil na rami težko roko svoje gospodinje. Pošteno ga je stresla in rekla:

»Gospod Peter, čas je, da vstanete in greste o službo!«

Najnovjši tip NSU motorja, v katerem voznik leži in je visok le 75 cm

SKRIVNOST SANATORIJA

KRIMINALNA ZGODBA

Kmalu za tem so se vrata sobe Petersen odprla in profesor ter sestra Agna sta stopila iz nje na hodnik. Sestra Agna je potegnila ključ iz ključavnice in ga zamaj spet vtaknila vanjo. Dvakrat je zaklenila vrata, nato pa spustila ključ v žep svojega belega predpasnika.

Obraza obeh sta bila smrtno blede.

Drugo jutro je v majhni jedilnici sanatorija žumelo kakor v panju pred rojem. Nihče se ni rekel kaj natančnejšega, toda vsak si je že ustvaril svoje mnenje in ga poskušal drugim vsiliti.

»Zadnje dni je izgledalo, da gre z njo zelo naglo navzdol,« je vedela povedati mala gospa Eberbach, ko je polkovnik neprijazno zagodel:

»To pravi vsakdo navadno potem! Do sedaj še sploh ne vemo ničesar — jaz pa hočem imeti pri zajtrku mir!«

»Treba bo samo vprašati profesorja ali pa sestro Agno, potem bo vsega našega uganjanja konec.«

Redakter Roedter je pogledal gospe Neumeister in se ji ironično nasmehnil. Ze je hotel odpreti usta in ji odgovoriti, takrat pa je vstopila v jedilnico gospa Hofer.

Njen bel obraz je bil to jutro še bolj blede kot po navadi in v črni obleki, ki jo je nosila, je gospa Hofer izgledala danes še bolj mračna. Pozdravila je vse navzoče kakor vsak dan, nato pa se je usedla ob ozki strani mize, roke pa sklenila v naročju. Toda njeno dolgo pripravljanje je trajalo to jutro za nestrpne goste predolgo. Vprašanja in vzkliki so začeli deževati na hišo dano tako naglo drug za drugim, da ni nihče več slišal samega sebe.

»Neprijetno dolžnost imam, da vam sporočim neko žalostno novico,« je rekla gospa Hofer, ko je z odklanjajočo kretnjo roko napravila mir.

»Ali je mrtva?« je zapiskala Sibylia Perkins s svojim visokim glasom. »Potem bom takoj odpotovala! Nočem biti z mrtvim človekom pod isto streho!«

»Ne govori vendar takih neumnosti!« je rekel tedaj polkovnik ostro. »Mislite mogoče, da je gospa Petersen prvi človek, ki je v tej hiši umrl? Seveda kaj takega ne priznajo ostalim bolnikom posebno radi.«

»Saj nisem še nič rekla,« je nadaljevala gospa Petersen mirno, »vendar imate prav: gospa Petersen je nočoj zadela srčna kap.«

»Srčna kap? Zakaj pa je potem tako strašno zakričala?« je vprašal Egon Steinbach. Tokrat se je še bolj tresel kot sicer, čeprav se je silno trudil, da bi to prikril.

»Krika, o katerem pripovedujete, na srečo nisem slišala,« je rekla gospa Malinkow, študijski svetnik pa jo je karajoče pogledal.

»Vaše trdno spanje je res zavidanja vredno,« je dejal. »Če bi vi trpeli na taki nespečnosti, kot moram jaz, sem prepričan, da bi dobili takrat kurjo kožo po hrbtu, tako grozen je bila krič.«

Gospa Neumann pa je bila prepričana, da je spet prišel ugoden trenutek, da pove kak primeren verz.

»Glas kose je utihnil, noben dih ne dvigne bilkam glav,« je pričela deklamirati in pobožno dvignila oči.

Martina Martin bi se bila najraje pogreznila v zemljo, ko je slišala, kako strašno je izmrcvarila gospa Neumann eno izmed njenih najlepših pesmi.

»Kakšne neumne čevkarije!« je dejal Steinbach glasno. Roedter pa, ki ni mogel trpeti gospe Neumann, se je strupeno nasmehal in rekel:

»Milostljiva, kaj posebno okusni tokrat niste bili!«

Gospa Hofer je hitro vstala, da napravi konec prerekanju. »To je bilo, kar sem vam hotela povedati! Profesor Lorrnsen vas prosi, da tega žalostnega dogodka ne vpletate v svoje pogovore — v korist vašega lastnega zdravja. Sicer pa,« je nadaljevala, »bo nečak umrle gospe prispel še danes semkaj in tako bomo vse skupaj hitro uredili brez posebnih težav.«

Gospa Hofer je po teh besedah takoj odšla in v sobi je bilo nekaj trenutkov vse tiho.

Harald Horaby je prispel malo pred večerjo v sanatorij s taksijem in pripeljal s seboj tudi svojo prtljago. Bil je mlad

rudarski inženir, star okrog osemindeset let in je kakšnih deset let preživel v Afriki. Bil je zagorelega obraza in hitrih, odločnih kretenj. Njegov glas je bil miren, jasen in prijeten. Na vsakogar je napravil vtis človeka, ki nekaj velja in se svoje vrednosti tudi zaveda.

Profesor Lorrnsen in gospa Hofer sta ga sprejela že spodaj v veži in profesor ga je takoj po pozdravu povabil v svojo delovno sobo.

»Upam, da se zdravstveno stanje moje tete medtem ni poslabšalo,« je dejal Horaby, ko se je usedel na ponudeni mizi stoli.

Profesor Lorrnsen ga je resno pogledal.

»Vzrok, zakaj sem želel takoj govoriti z vami, je prav v zvezi z vašim vprašanjem,« je začel profesor previdno.

»Uboga teta Amalija!« je dejal Horaby sočutno. »Jo je morda moj prihod tako vzamirila? No, saj se bo hitro privadila name in se spet pomirila. Tokrat sem dobil več mesecev dopusta in želim nekaj časa ostati pri vas. Upam, da boste imeli kakšno prazno sobo zame, kajne?«

»To vsekakor,« je odgovoril Lorrnsen počasi. »Samo bojim se, da to ne bo vaša želja, kajti vaša gospa teta — je nočoj na hitro umrla...«

»Kaj ste rekli?«

Horaby je skočil s stola in za trenutek zastmel v profesorjev obraz. »Teta Amalija — mrtva?«

Profesor mu je prikimal. »Njena dolgoletna bolezen je bila pač taka, da smo lahko vsak dan pričakovali katastrofo,« je odgovoril in si medtem ogledoval na rokah negovane nohte.

Mladi inženir je pogledal skozi okno. Ni bilo težko uganiti, kako burno so mu delovali možgani za visokim čelom. V domovino se je vrnil v glavnem na željo svoje tete, ki ga je to prosila, ko je spet dobila z njim zvezo.

Ti si moj edini še živeči sorodnik, mu je pisala v svojem zadnjem pismu. »Zato želim, da sedaj, ko sem te ponovno spet našla, svojo oporoko spremenim. Ti boš postal, ker si edini sin mojega umrlega brata, glavni dedič mojega imetja. Zato pridi kmalu!«

To pismo je bilo listo, s čimer so se misli Horabya predvsem ukvarjale. Ali je morda kdo vedel, da njegova teta namerava spremeniti svojo oporoko? In v kje je bila napisana njena prva oporoka? (Nadaljevanje prihodnje)